

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto X.

Ljubljana, 10. februarja 1938.

Štev. 6.

Morali bi delati kakor ljudje razuma, in misliti kakor ljudje dejanj.

Henry Bergson
francoski filozof (* 1859)

»DRUŽINSKI TEDNIK« izhaja vsak četrtek. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Gregorčičeva ul. 27 III. Telefon št. 33-32. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — NAROČNINA: za 1/4 leta 20 din, 1/2 leta 40 din, 1/1 leta 80 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Naročnino je treba plačati vnaprej. ROKOPISOV ne vračamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo, za odgovore je priložiti za 3 dinarje znamk. — CENA OGLASOV: med besedilom stane vsaka enostolpna petinast vrstica ali njen prostor (višina 3 milimetre in širina 55 milimetrov) din 7.—. Med oglasi stane vsaka petinast vrstica din 4'50.—. — Notice: — vsaka beseda din 2'—-. Mali oglasi: vsaka beseda din 0'50.—. Oglasni davek povsod se posebej. Pri večkratnem naročilu primeren popust.

Danes:

2 strani novega romana

(Gl. str. 6, 7 in 8)

RAZGLEDE PO SVETU

NEKRVAV PREVRAT V BERLINU

Boj za oblast med nacisti in reichswehrom. — Vojaštvo le na videz podleglo? — Kako je svet sprejel berlinske spremembe

V Ljubljani, 8. februarja.

Tri usodne sobote je doslej doživela nacistična Nemčija, in z njo Evropa in ves svet: 30. junija 1934 (Hitlerjev obračun z Roehmom in njegovimi), 16. marca 1935 (odpoved vojaških določb versajske pogodbe in napoved oboroževanja Nemčije), 7. marca 1936 (Hitler raztrga ločnarsko pogodbo in vkoraka v Porrenje), 4. februarja 1938 ni bila sobota. Zakaj ne?

Vsa pomembna dejanja je Hitler doslej s tehtnim premislekom izvršil ob sobotah. Takrat namreč v zahodnih državah ljudje izprežejo, diplomati in politiki prav tako kakor večina tako imenovanih širokih slojev prebivalstva, in si privoščijo poldrugi dan odpočitka v krogu svoje družine. Na Angleskem vrhu tega v ponedeljek jutraj noben list ne izide; tako mora torej vsaka Hitlerjeva sobotna senzacija počiti kakor bomba, po drugi strani se pa Berlinu ni bati prenenadne reakcije po eksploziji takšnih bomb; do ponedeljka se namreč senzacija že poleže in duhovi pomire.

Tudi svojo najnovejšo senzacijo, svojo drugo — to pot nekrvavo — revolucijo v tretjem rajhu je Hitler pripravil za soboto. Ker je bil pa za soboto napovedan v Berlinu časnikiški ples, največja družabna prireditev te sezone, do druge sobote bi pa bilo nemara že prepozno, je to pot kancler in fuhrer izjemno izvršil svoj državni udar že v petek.

*

Kaj se je 4. februarja t. l. zgodilo v Nemčiji, poročamo na kratko že v »Političnem tednu« na 2. strani. Oglejmo si stvar malo podrobneje.

Pred nekaj tedni se je nemški vojni minister maršal Blomberg (drugače velik osebni prijatelj Hitlerja in narodnega socializma; to velja za presojo bodočih dogodkov imeti pred očmi) oženil s svojo za kakšnih 30 let mlajšo stroje-pisko. To nemški generaliteti in višjim častnikom ni bilo všeč; kajti v reichswehru veljajo še zdaj pravila nekdanje nemške armade o stanu primernih ženitvah, in prav maršal Blomberg je bil tisti, ki je pri podrejenih mu častnikih posebno strogo pazil, da ni nihče kršil teh pravil. Najbolj je to poroko zameril svojemu predstojniku general Fritsch, vrhovni poveljnik nemške kopenske vojske; pravijo, da je šel s svojimi prijatelji celo k Hitlerju in pri njem protestiral zoper takšno »omadeževanje nemške oficirske časti«. Ker se pa general Fritsch tudi sicer ni kaj razumel z maršalom Blombergom in ni odobral njegove politike, je Hitler s svojim izrednim instinktom zaslučil, da bi mogla Blombergova poroka dati nezadovoljnim generalom tolikan dolgo iskano pretežno in priljubljenost za upor proti nacistični struji in armadi. Fuhrer je zaslučil veliko nevarnost, in kakor se ni 30. junija 1934 pomišljal žrtvovati svoje »nezveste prijatelje, se tudi zdaj ni obotavljal niti trenutke: tako smo doživeli 4. februar.

Takšno je ozadje Hitlerjeve februarke revolucije. Vidne spremembe, nastale 4. februarja, so pa tele:

1. Vojno ministrstvo:

a) Hitler se je proglasil za vrhovnega poveljnika vseh oboroženih sil. S tem je postavil stranko tudi nad armado; doslej je bila zraven nje.

b) General Keitel je postal načelnik generalnega štaba vrhovnega poveljstva vseh oboroženih sil, Blomberg gre pa »iz zdravstvenih razlogov« v pokoj.

c) General Brauchitsch je imenovan za vrhovnega poveljnika kopenske armade, general v. Fritsch gre pa »iz zdravstvenih razlogov« v pokoj.

č) General Goering je povišan v feldmaršala in obdrži dosedanje vodstvo vojnega letalstva. — Admiral Raeder ostane na svojem dosedanjem mornariškem vodstvu.



Maršal Goering

d) Spremembe pri 45 generalih (med njimi 20 višjimi); 14 generalov gre »iz zdravstvenih razlogov« v pokoj.

2. Zunanje zadeve:

a) Ustanovitev tajnega državnega sveta pri fuhreru. Člani tega sveta so: v. Ribbentrop, Goering, Rudolf Hess, Goebbels, dr. Lamers, Keitel, Brauchitsch in Raeder; predseduje mu v. Neurath.

b) v. Ribbentrop je imenovan za zunanjega ministra kot naslednik v. Neuratha.

c) odpoklic nemških poslaničkov na Dunaju, v Rimu in Tokiu.

3. Gospodarstvo:

a) Walter Funk, minister za narodno gospodarstvo (naslednik doktorja Schachta), je ta dan prevzel svojo novo funkcijo.

b) General Goering, gospodarski diktator, je dobil nalogo, da na novo prouči izvedbo 4letnega načrta.

S spremembami 4. februarja je Hitler postal 100%ni gospodar Nemčije in Nemčija 100%no hitlerjevska. Kakšne posledice bo to imelo za Nemčijo in za ostali svet?

Odgovor na to ni lahak. Presveči so se dogodki, prezapleteni v svoji medsebojni odvisnosti; preveč nepreračunljive mistike je v novem gospodarstvu vesoljnega dogajanja v tretjem rajhu, da bi mogli zgolj z razumom ugibati o tem, kaj bo jutri. Nekaj pa vendar lahko zapišemo:

Dosedanja reichswehr je bila najtreznejši politični činitelj, najhladnejši računar v nemški politiki. Zanj so dejstva več pomenila kakor čustva in simpatije. Nobena tajnost ni bila v Berlinu, da se general Fritsch in njegovi prijatelji niso posebno ogrevali za zavezništvo z Rimom; tudi za nemške ekspedicije na Španjo niso kazali prav nikakšnega razumevanja. Bili so (da se izrazimo z zadnje čase tolikan priljubljenimi izposojenkami iz mehanike) statiki na trdnih tleh realnosti, medtem ko so sedanji gospodarji reichswehra, novi zunanji minister Ribbentrop itd. dinamiki, ki radi žonglirajo na ognjeniških tleh fantazije.

Ce vpoštevamo zgolj to okoliščino, se bojimo, da bodo berlinske februarke spremembe pomenile za Nemčijo in Evropo poostreitev tiste smeri, ki vidi v brezkončnem oboroževanju in v ustvarjanju ideoloških front edini izhod iz zagate, v katero je zašla povojna Evropa.

Kaj pravijo drugod

Kako pa sodijo drugi o nemških spremembah? Oglejmo si nekatere pomembnejše glasove iz evropskih prestolnic!

V Parizu

Pertinax v »ECHO de Paris«:

Zdaj vemo, zakaj se rajhstag ni sestel 30. januarja (na dan 5. obletnice Hitlerjevega prihoda na oblast) in zakaj Hitler ni imel programskega govora, ki z njim vsako leto proučavi dan narodnosocialistične revolucije. Stvar je samo odložena: rajhstag se sestane 20. februarja in takrat bo diktator povzel besedo. Medtem je pa moral razvozlati dokaj resno krizo, krizo kjer so se generali in voditelji stranke postavili drug drugemu po robu. Zaradi česa sta se dajala nasprotnika, na eni strani služabniki Bismarckove Nemčije, vpoštevavanja vredna, a razumska sila — po drugi strani pa fanatični pustolovci, bojevit totalitarci? Nedvomno je šlo za vodstvo zunanje politike in do neke meje tudi za oblast nad armado; armado, ki je doslej odklanjala nove ideje, saj so njeni voditelji odkrito obsojali stroge ukrepe proti cerkvam, posebno proti luteranski cerkvi, starodavni vzgojiteljici pruskega vojska. 30. junija 1934 je zmagała reichswehr: ekstremne naciste so vdušili v krvi. Danes morata pa reichswehr in zunanje ministrstvo



Kancler Hitler

napravljati prostor ljudem, izšli iz revolucije.

Jules Sauerwein v »Paris-Soir«:

Na splošno je narodnosocialistična stranka doživela velik triumf, toda po drugi strani smo tudi pričeli, kako se da v dejanje spremeniti načelo »Divide et impera!« (Deli in vlada!), tako v diplomaciji kakor v vojski: to sta obe glavni karakteristiki Hitlerjevih petkovih sklepov. Ali se mu bo s tem posrečilo premostiti prepad, ki se čedalje bolj pogloblja med gospodarsko in politično mistiko narodnih socialistov in med vojaško in diplomatsko tradicijo stare Nemčije? Ali se bo pa skupina nezadovoljnejšev, naslanjajoča se na veleindustrijo, še pomnožila z dragocnim prirastkom trumice generalov? Dogodki prihodnjih mesecev nam bodo to razodeli.

V »Tempsu« piše neki priložnostni dopisnik lista po poročilih, ki jih je zbral v Bazlu od Nemcev, ki so se pripeljali iz Berlina:

Kakor po navadi, je Hitler tudi letos pred 30. januarjem poklical k sebi razne voditelje, da mu s svojimi poročili dajo snovi za programski govor na obletnico ustanovitve nacističnega rajha. To pot so ti pogovori potekali precej burno. Tako so zastopniki reichswehra zahtevali odstop Blomberga in združitev vseh vojaških sil na kopnem, na morju in v zraku v enih rokah po Gamelinovem vzorcu na Francoskem. Tudi so ostro obsojali nemško zunanjo politiko, posebno pretesno zvezo z Italijo, intervencijo na Španskem in pakt z Japonci; zavze-



daje kavi
aromo-barvo-izdatnost

mali so se za zblizanje z Anglijo in spravo s Francijo in Rusijo. Zastopniki veleindustrije so pa nastopili proti Goeringovi gospodarski politiki in njegovi štiriletki.

V takšnem z električno nabitem ozračju, pravi poročevalec, je odšel Himmler (šef nemške tajne policije »Gestapo«) k Hitlerju in obdolžil celo vrsto generalov, da so pod Fritschevim vodstvom skovali zaroto in da mislijo drugega sina bivšega prestolonaslednika posaditi na prestol. Fritsch je o Himmlerjevi denunciaciji o pravem času izvedel in je dal zavarovati svoje stanovanje s četo reichswehra, obenem je pa na vseh strateških točkah v Berlinu ukrenil vse potrebno, da ga Gestapo ne bi mogla presenetiti. 28. in 29. januar sta bila v Berlinu tesnobna dneva. Mnogo uglednih ljudi je od strahu zbežalo iz mesta. 29. januarja zvečer, ko se je izvedelo o odstavitvi Blomberga in Fritscha, je napetost nekoliko ponehala, a le začasno; kajti general Fritsch je dal vedeti, da se ne misli pokoriti.

31. januarja se je začel general Keitel pogajati s Hitlerjem na takšni osnovi, da reichswehr pristane na odločitev Fritscha in vseh v monarhistično zaroto zapletenih generalov. 1. februarja je prišel Himmler k Fritschu in mu po Hitlerjevem nalogu sporočil, da je obsojen na hišni zapor.

2. in 3. februarja so pogajanja s Hitlerjem rodila tele sklepe:

Reichswehr ima obdržati popolno avtonomijo; na njenem vodstvu bo Keitel nekako združeval vrhovno poveljstvo za vojnimi ministrstvom, brez kakršnega koli vmesnega člena med njegovim resorom in kanclerjem, ki je že od nekdanj formalni vrhovni poveljnik. Goeringov in Himmlerjev pokus, da bi se polastila vojnega ministrstva, se je torej izjalovil. Goering je kljub svojemu maršalstvu podrejen generalu Keitelu. Reichswehr dobi uraden vpliv na zunanjo politiko, saj sede trije njeni člani v tajnem svetu; Ribbentrop ima tam samo en glas, čeprav je postal zunanji minister. Njegov odpoklic iz Londona, prav tako pa tudi odpoklic dosedanjih nemških poslaničkov v Rimu in Tokiu, odpira možnost spremembe politike nasproti tem državam v smislu želja reichswehra.

Pričakovati je, končuje poročevalec [po vsaki priliki zelo temeljito poučena osebnost], da se bo napetost zadnjih tednov za nekaj časa podelila, čeprav je še zmerom dovolj snovi za konflikte. Reichswehr je videti zadovoljna — kaj bo pa s pritožbami veleindustrije in pruskih junkerjev proti Goeringovi gospodarski politiki? Ta problem je še važnejši od reichswehrovskega. Vsa nemška notranja in zunanja politika je nemara od tega odvisna, ali se bo znala odtrgati od gospodarskega si-



Joachim v. Ribbentrop, dosedanja nemški poslanik v Londonu, je postal nemški zunanji minister.

stema, ki ga je Goering uveljavil zoper Schachtovo voljo.

[Nemški poluradni poročevalski urad DNB je gornje »Tempsovo« poročilo proglasil za »nesramno in nedogovorno zastrupljanje medsebojnega razmerja«. Kajpak so za »Temps« v Nemčiji prepovedali.]

V Švici

Berlinski dopisnik konservativne »Zürcher Zeitung«:

»Tempsovo« poročilo o berlinskih dogodkih je hudo fantastično in po kinu dišeče. Če bi bilo vse tisto res, kar vedo povedati nekatera tuja poročila o Nemčiji — citira poročevalec dovtip berlinskega propagandnega ministrstva — bi bili morali vsi vodilni nemški možje že zdavnaj drug drugega aretirati, ustreliti ali zapreti in ne bi bilo danes prav za prav nobenega več med živimi.

V Londonu

Tenor prvih časopisnih poročil o berlinskih dogodkih bi se dal stisniti v »nacistično zmago nad reichswehrom«. V Londonu se ne čudijo imenovanju v. Ribbentropa za zunanjega ministra; saj je znana reč, da je do včerajšnji nemški poslanik v Londonu že od nekdanj Hitlerjev svetovalec v zunanji politiki in edini prvi voditelj nacistične diplomacije. V nasprotju s »Tempsovim« izvajanjem so dilo v Londonu, da bo njegovo imenovanje za zunanjega ministra še utrdilo dosedanje krepke zveze med diktatorskimi državami Nemčijo, Italijo, Japonsko in njihovimi zaveznicami.

V Rimu

so prepričani, da so petkovi dogodki utrdili os Rim-Berlin. Po uradnem poročilu rimske vlade, izdanem 5. februarja, čuti Italija zadoščenje ob berlinskih spremembah: »metode nemškega rajha«, pravi to poročilo, »se približujejo našim«.

V Varšavi

mislijo, da pomeni povišanje generala Goeringa v maršala definitivno določitev dosedanjega letalskega ministra za Hitlerjevo desno roko in za njegovega morebitnega naslednika.

Na Dunaju

so mnenja deljena: prebivalstvo se boji vsega mogočega, vlada se pa kaže hladnokrvno. Tako pravi uradna »Wiener Zeitung«, da se je kljub spremembam v reichswehru moči zastonj na solidnost nemške vojske, češ da je njeno vodstvo ostalo v rokah generalov, ki so že zdavnaj prekorčili 50. leto — dokaz, da so vzgojeni v najčistejših nemških vojaških tradicijah. [List očitno namigava na to, da se nemška armada ne bo podredila nacističnim vplivom.]

V Budimpešti

vidijo v petkovih spremembah v Berlinu izredno združitev političnih in vojaških sil v službi nemške zunanje politike. Samo legitimistično glasilo »Magyarsag« se boji, da bo razvoj nemške politike še pomnožil mednarodno napetost.

V Washingtonu

so vznemirjeni; pomnožitev Hitlerjeve moči pomeni po njihovem povečanje narodno-socialistične hegemonije v notranji in zunanji politiki. Ameriški zunanji urad vidi v petkovem dogodku okrepitev osi Rim-Berlin in možnost še dinamičnejše politike obeh držav v Evropi in drugod. Zato bo ameriška vlada še pomnožila svojo čuječnost, posebno pri nemškem in italijanskem prodiranju v Južno Ameriko.

Protislovja v gornjih poročilih in naziranjih so najboljši dokaz, da ta trenutek res še ni moči prav presoditi vsega pomena in vseh posledic berlinskega prevrata.

Observer

MESTNI ČLOVEK si niti predstavlja ne more, kolikšna je povezanost med kmetom in njegovo delovno živino. Neredko se pripeti, da se kmetu utrne solza, kadar mora iz hleva prodati konja, vola ali kravo, da reši zadolženo posvetvo. Navadno si mešan predstavljajo kmeta kot neotesunega grobjanca, ki z živino grdo ravna, jo pretepa ali celo muči. Pogosto se zaradi posurovelosti nekaterih voznikov zgražamo, a če bi povprašali, kdo so ti vozniki, potem kmeta ne bi obsojali, kajti taki vozniki so po večini posurovelih mestnih hlapci.

Kmetica s hribov je v mesto pripeljala pesek na prodaj. V predmestju je svoje blago gospodinjam neskrbno ponujala, v mestu samem je pa že drugače. Konj, ali bolje, kljuje, pač ni bil vaje avtomobilskega hrušča in trušča in prodajalka je morala prehoditi marsikatero stopnico, preden je zaslužila kakšen dinar. Voz z živinčeto je kajpak brez varstva pustila na cesti, in da bi se kljuje ne splašilo in samo kam ne zavozilo, ga je lepo objela okoli vratu in mu nežno šepetala v uho:

»Zdaj boš malo sam. Glej, da boš priden!« mu je ljubeznivo prigovarjala. »Nikamor ne smeš! Tu me počakaj, saj se bom kmalu vrnila.«

Počehljala ga je za ušesi, konjiček je pomežiknil, se malce obzrl in kakor v potrdilo pomignil z uhlji. Kmetica je šla, se pred vrati še enkrat obrnila, svojemu prijatelju nagajivo zažugala in se mu prijazno nasmehnila, potlej je pa hitro izginila za vrati.

Takšne in podobne prizore lahko večkrat vidijo po mestnih ulicah — nazoren dokaz, kako mehka in iskrena je duša slovenskega kmeta.

Kronistka

Politični teden

Pri nedeljskih senatnih volitvah v Jugoslaviji je dobila JRZ 17 mandatorov, KDK pa 6. V dravski banovini je brez protikandidata zmagal bivši veliki župan dr. Franc Schaubach. Narodna banka zgradi na Terazijah v Beogradu veliko palačo. Stala bo okoli 10 milijonov din. — Državna hipotekarna banka zgradi takisto na Terazijah svojo palačo. Stroški so preračunani na 10 milijonov. — 136.110 din naknadnega kredita je odobril ministrski svet na predlog gradbenega ministra za državno cesto Labore—Kranj. — Mestna hranilnica v Ljubljani dobi od Narodne banke 35 milijonov din posojila, tako da bo lahko postopno sprostila vse stare vloge. — »Jadrani«, jug. napredno akademsko društvo v Ljubljani, je banka uprava razpustila. Razpust utemeljuje s tem, da se je »Jadrani« kot nepolitična organizacija tudi politično udeleževal in tako prekoračil po pravilih določeno mu področje.

Okoli 1000 smrtnih žrtev je terjal prejšnji teden letalski napad na Barcelono. Spriči grozot takšnega bombardiranja so v Londonu začeli akcijo za preprečitev letalskih napadov na nezavarovana mesta. Nato je vojno ministrstvo v Barceloni razglasilo, da ne bo več bombardiralo nezavarovanih mest. Pričakujejo, da se bo tudi general Franco pridružil tej izjavi. — Za 5. obletnico hitlerjevske Nemčije (30. januarja) so Nemci razposlali na vse strani sveta več kot 700 članov narodne socialistične stranke, da bodo nemškim kolonijam na tujem predavali o pomenu tega jubileja. — Albanska kraljica, dosedanja grofica Geraldina Apponijeva, bo nosila tenčico, ker bo morala prestopiti v mohamedansko vero. — Pogrešanega Levanjevskega, ruskega letalca, ki je pred 5 meseci preletel severni tečaj in potem brez sledu izginil, so po poročilu radijske postaje v Los Angelesu (Kalifornija) našli živega na Aljaski. Poročilo uradno še ni potrjeno. — Novega poslanika v Moskvi bo prihodnje dni imenovala romunska vlada, da tako pokaže svojo voljo do ohranitve diplomatskega razmerja z veliko sosedo. (Znano je namreč, da je Gogova vlada kmalu po prevzemu oblasti odpravila svojega poslanika iz Moskve.) Kandidat za novega romunskega poslanika v Moskvi je bivši tajnik romunskega prškega poslanstva Cristescu. — Štirje uslužbeni znamenitega arzenala Woolwicha stoji pred londonskim sodiščem zaradi obdolžitve, da so Rusom prodali načrte o najmodernejšem angleškem topu. Izdajalce je izsledila miss X, članica slovitvega »Intelligence-Servicea«.

Novo knjigo piše kancler Hitler, nadaljevanje svoje prve knjige »Mein Kampf«. Novo delo naj pokaže, da je tretji rajh uresničil skoraj vsa načela prve Hitlerjeve knjige. — Morsko razbojništvo je začelo spet cveteti v Sredozemlju: prejšnji terek je neznana podmornica potopila angleško trgovsko ladjo »Endymion«, tri dni nato so pa Francova letala potopila angleški tovorni parnik »Acro«. Zato so Angleži sklenili, da bodo poslej njihove vojne ladje vsako podmornico same napadle, ne da bi čakale njihovega napada. — Egipčovski parlament je kairska vlada razpustila tik pred sejo, na kateri se je imela nova vlada pred-

Kronika preteklega tedna

staviti poslanski zbornici. (Znano je, da je v dosedanjem parlamentu imela opozicija Nahas-paše večino.) — Na Kitajskem pretekli teden ni bilo posebnih dogodkov. Le v Kantonu so hoteli neki zarotniki z japonsko pomočjo izvesti državni prevrat in strmoglaviti Čangkajska. Zarota je pa prišla na dan; prišli so okoli 700 zarotnikov in jih skoraj vse usmrtili. — Na teruelskem bojišču so se nacionalisti še bolj približali Teruelu; po svojih poročilih so zadnje dni zavzeli okoli 1000 km² ozemlja. — Hitler je 4. februarja prevzel vrhovno poveljstvo nad nemško armado, vpokojil vojnega ministra Blomberga, odstavil vrhovnega poveljnika kopenske armade Fritscha in še 13 generalov, odpoklical dunajskega poslanika v. Papna, rimskega v. Hassla in tokijskega v. Dirksa, odsvolil zunanjega ministra v. Neuratha, imenoval na njegovo mesto dosedanjega londonskega poslanika v. Ribbentropa in povišal generala Goeringa v maršala.

Drame in tragedije

d V klet sta zaprla svojega očeta 92letnega Isa Svilarja njegova sinova Nikola in Sava iz Bele reke blizu Plitvičkih jezer. Stari oče je v kleti od mraza in lakote umrl. Orožniki so uvedli strogo preiskavo.

d Nož je zasadel med rebra 18letni Ivan Bajić svoji bivši ljubici služkinji Katici Šimenkovičevi v Subotici. Bajić je Katico spremljal iz trgovine do doma, tu jo je pa zabol, da se je dekle okrvavljeno zgrudilo na dvorišču. Prepeljali so jo v bolnišnico, napadalec je pa pobegnil.

d Ker ga je gostilničar ostro oštel zaradi polomljenega biljarda, se je hotel ustreliti 17letni natakarski vajenec Jakob Falkenberger iz Zemuna. Na srečo se fant ni zadel v srce in bo rano najbrže prebolel. Jakobov oče in mati sta surovega gostilničarja tožila.

d Pri vsakem kosilu je na skrivaj nasul v jed malo arzena svoji ženi Zori gostilničar Dušan Petrovič iz Velike Drenove pri Kruševcu. Po ženinini smrti so njeno truplo izkopali in komisija je ugotovila zastrupitev z arzenom. Dušana Petroviča so orožniki pridržali v zaporu.

d Ustrelil je svojo ženo, ko je držala otroka v naročju, Paja Stefanović iz Bukovca pri Sremskih Karlovcih. Mlada žena je na mestu izdihnila, otrok je pa na srečo ostal živ. Vzrok družinske tragedije je bilo neprestano nesoglasje med možem in ženo.

d Nasilnega ljubčka Jevrema Taliroviča je ubila v spanju 46letna Milka Gaboševa iz Martinca pri Sremski Mitrovici. Talirovič je vdovo neprestano strahoval in ji govoril, da mora postati bogata. Milkini otroci so morali zaradi njegovega nasilja oditi zdoma in ker se je žena tega nazadnje naveličala, ga je v spanju ustrelila.

d V strahu za ženo je ubil njenege očeta in brata cigan Mujo Hadžević iz Danilovgrada pri Nikšiću. Tasi in svaki sta namreč hotela njegovo lepo ženo Fatimo prodati drugemu; to pa mlademu ciganu ni bilo prav. Ubijalca so zaprli.

Naš napredek

n Nov most čez Vardar bodo še letos zgradili v Skoplju. Za zidavo je že odobrenih 6 milijonov dinarjev.

n Prvo kuharsko ravstvo so na Svečnico odprli v Celju. Razstava je za Celje novost in je zelo pestra, zanimiva in poučna.

Nesreče

č Mitnici se je hotel izogniti vajenec nekega mesarskega mojstra iz Rožne doline v Ljubljani, ko je nesel v mesto 15 kg mesa. Mitničar je fant po zval, naj počaka, ker se pa ta pozivu ni odzval, za njim ustrleli in ga nevarno zadel v koleno, da so morali vajenca takoj prepeljati v bolnišnico. Mestni magistrat je uvedel preiskavo, da se ugotovi, ali je mitnik pravilno ravnal.

č 19mesečni otrok je zgorel zakoncema Konradu in Ivani Vrbaničevi pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah. Roditelja sta za 10 minut pustila otroka samega v zibelki in ko se je oče kmalu nato vrnil, je v svojo grozo

CENJ. BRALKE IN BRALCE VLJUDNO PROSIMO, DA NAM OPROSTE, KER SO V DANAŠNJI STEVILKI NEKATERE RUBRIKE ZARADI OBLIČNE OGLASOV OKRENJE. PO TRUDILI SE BOMO, DA BOMO DANAŠNJI PRIMANJLJAJ NADOMESTILI V PRIHODNIH STEVILKAH. Uredništvo.

videl sredi zakajene sobe na tleh gorečo kepo. Otrok se je bil skobacal iz zibelke, prišel preblizu štedilnika, tu se mu je vnela obleka in nesrečnej je živ zgorel.

č Potopil se je italijanski parnik »Garda« na južni strani otoka Korčule. Zadel se je bil v skalnat greben. Posadka 12 mož se je rešila.

č Gorelo je te dni pri posestniku Tomažu Vavpotiču v Moškanjcih. Zgorelo je gospodarsko poslopje z vsem gospodarskim orodjem. Posestnik trpi več kot 50.000 dinarjev škode. Vse kaže, da je požar nekdo iz maščevanja podtaknil.

č Pri kopanju peska se je smrtno ponesrečil 23letni posestnikov sin Anton Štrukelj z Iga. Na delavce se je na lepem vsula velika plast gramoza; vsi so se rešili, le štrukelj je obležal pod peskom.

č Ponoči sta zavozila v tovorni vlak konja posestnika Karla Trebca iz Kresniških Poljan. Mož je na vozu zaspal; na prehodu pri Slapnici med Jevnico in Lazami sta konja zavozila na železniški tir. Obe živali je ubilo in voz čisto razbilo, posestnika Trebca je pa vrglo v bližnji jarek. Mož ima poškodbe na glavi in telesu, vendar niso nevarne in je samo gol slučaj, da je ostal pri življenju.

Nevsakdanjosti

• Svojemu psu bo postavil spomenik poštni upokojenec Sreten Stošić iz Skoplja. Ker mož nima otrok, je vso skrb posvetil svoji psici Bubic. Ko mu je pa štirinoga ljubljanka pred kratkim umrla, je mož v globoki žalosti sklenil, da ji bo postavil spomenik.

• 24 ur po moževi smrti je umrla 60letna Marija Lesjakova pri Svetih Treh kraljih blizu Horjula. Zeno je namreč moževa smrt silno potrla.

• Leva, mačke in pse so ondan dražili v Osijeku pri obubožani baronici Pavlini Veseljevi. Čudaka starka je za živali zahtevala lepe vsote denarja, vendar pa starega leva ni hotel nihče kupiti in ga bo morala »mačkama« še nadalje sama rediti. Čudakinja je zadolžena pri vseh osijskih trgovcih.

• Najdaljše brke v Sremu ima pismonoša Ivo Malički. Mož že 32 let vsak dan raznaša pošto po Mitrovici. Doslej je prehodil najmanj 128.780 km.

• Ze 7 let nosi kroglo v glavi 26letni tovarniški delavec Ljubomir Perić iz Beograda. Pred leti se je bil sprl z nekim fantom zaradi dekleta in tovarniški delavec je bil ranjen. Zdravniki v bolnišnici so dejali, da mu bo krogla počasi sama prilezla ven, toda zdaj je že 7 let in fant jo ima še zmerom v glavi.

• 10 kozarcev in pepelnikov je v 10 minutah zgrizel in pojedel zidarski delavec Milorad Stojanović v Smederevu. Ljudje so v strahu gledali njegovo početje, fant je pa čudno je dačo veselo in obilno zalival. Zdal ugibajo, ali bo ostal živ ali bo podlegel.

• Štirikrat večje jajce od navadnega je znesla kokoš kmeta Momčila Todroviča v Zabrežju pri Sarajevu. Ko so ga razbili, so v njem našli še eno navadno jajce. Znamenoviti ljudje menijo, da je to znamenje velike nesreče.

Osebnosti

o Poročili so se: V Ljubljani: Miša Buheker iz Beograda in Valda Rezeljeva iz Ljubljane; Lojze Starič in Fanika Stefanova; inž. Vicko Turnšek in ga. mag. pharm. Ksenija Ravničarjeva; Franc Amf, bivši organist in davčni upokojenec, in vdova Terezina Jenkova roj. Pucljeva; inž. Milan Mole in Rokšana Zečevića iz Banjaluke; inž. Josip Dovič, profesor srednje tehnične šole, in Anica Kovačevića; profesor Joško Baršč in Fani Kirbosova, oba člana Narodnega gledališča v Ljubljani. — Novoporočenec iskreno čestitamo!

† Umrli so: V Beogradu: Alojzij Lukanc, kontrolor dohodkov v prometnem ministrstvu. — V Celju: Zdenko Jagodič. — V Dravogradu: Marija Komauerjeva. — V Krškem: 82letni Anton Sovre, hišni posestnik in železniški upokojenec. — V Ljubljani: Franc Repnik, železniški poduradnik v pokojju; Vencel Plahota, krojaški mojster in posestnik; Franc Lamberger iz Sv. Urha v Dobrujah; Marija Peganova, roj. Šušteršičeva; 70letni upokojeni železniški uradnik Emerik Klebel; Josip Ahlin, višji davčni upravitelj v pokojju; Ivana Dolančeva; Jernej Lepajne, ključavničar državnih železnic v po-

koju. — V Makolah: Lovro Novak, posestnik in trgovec. — V Mariboru: 67letna Julijana Vugova, vdova po pečarskem mojstru; 79letni Franc Marković; 73letna Magdalena Schmalzova, vdova po strojevodji drž. železnice v pok.; 82letni Lovro Cyaht. — V Savljah pri Ježici: Marija Kermavnerjeva, žena posestnika in železniškega uslužbenca. — V Sv. Jerneju pri Ločah: 88letni Simon Koporec. — V Trbojah: cerkveni ključar Jože Rozman. — V Trbovljah: 43letni rudar Martin Ravšl. — V Vevčah pri Ljubljani: Ana Hirscheggerjeva, žena uradnika papirnice v Vevčah. — Zaljubljen naš iskreno sožalje!

Po krivih potih

p V prevoznikovo Celeritas v Zagrebu so ondan vlomili neznani vlomilci in odnesli iz ene blagajne 83.000 dinarjev denarja, iz druge pa za 30.000 dinarjev dragocenosti.

p Na 18½ leta težke ječe in na trajno izgubo častnih državljanških pravic je celjsko sodišče obsodilo 30letnega hlapca Franca Zalokarja iz Košnice pri Prevoju, ker je novembra l. l. v pijanosti devetkrat zabol svojo gospodinjico Verstovškovo, potlej ji pa ukradel 1000 dinarjev in pobegnil. Fant se je zagovarjal s trenutno zmedenostjo.

p Morila bivšega poslanca Milutina Pešića, cigana Jovana Radosavljevića, so ondn pred okrožnim sodiščem v Kruševcu obsodili na 20 let ječe. Radosavljević se je zagovarjal, da je Pešića ubil v velikem razburjenju, ker ga je zapodil iz občinske pisarne in ker ga je na cesti ozmerjal.

p Pismonoša je napadel v Hudem klancu neznani možki in mu iztrgal nahrbtnik. Mož se je takoj vrnil v Ortnek in obvestil pošto in orožnike v Velikih Laščah. Kmalu nato so v gozdu našli prerezano torbo; razen denarnih poškodb in priporočilnih pisem je bilo vse nedotaknjeno.

p 50 konjem so porazili repe neznani zlikovci v vaseh Čirčičah, na Gorenji Savi, v Bitnjem pri Kranju, v Struževem, v Besnici in v Stražišču. Kmetje so bili jutraj silno razburjeni, ko so videli, da so njihovi konji brez repov, saj izgubi konj brez repa pol svoje vrednosti.

p V stegno je zabol neznani možki 28letnega kamnoseka Lojzeta Kuljata na pragu neke studentske gostilne. Kamnosek je slučajno prišel mimo gostilne in je naletel na gručo pretepečev. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

p Velikih poneverb zlata v rudniku Bakovičah pri Fojnici so zaradi razkošnega življenja osumljeni višji rudniški uradniki. Mnogokrat so sredi noči poslali v Sarajevo avtomobil, da jim je sofer pripeljal kakšno izbrano jed ali pijačo. Sarajevski trgovci so v velikih skrbih, ker jim osumljeni dolgujejo dobrih 80.000 dinarjev.

p Izza ograje je planil na posestnico Terezijo Kranjčevico iz Košakov neznani možki, jo vrgel na tla, ji vzel ročno torbico in z denarjem pobegnil.

p Sumljivo hišo, kjer so se ugledne poročene žene in dekleta prodajale za denar, je odkrila novosaška policija. Njena lastnica je Milica Omerjeva. Zvodnica je spravila v nesrečo mnogo deklet in speljala v svojo hišo celo poročene žene. Pogosto je zaslužila na dan po 500 dinarjev. Policija je uvedla strogo preiskavo.

p Gospodarja je ukradel za 24.000 dinarjev hlapec Vičentič Djordjević iz Niša. Denar je skrbno nalagal v hranilnico in ga posojal kmetom na velike obresti. Policiji ga je ovdil gospodar sam, ker je opazil, da mu je v blagajni od časa do časa manjkalo denarja. Mož odločno zatrjuje, da je denar v hranilnici njegov prihranek.

p Da bi lahko kvartal, je poneveril 131.316 dinarjev občinskega denarja občinski blagajnik Nikola Goranović iz Belega Brda pri Osijeku. Ondan so ga sodniki v Osijeku obsodili na 4 leta ječe, dva njegova tovariša pa vsakega s 600 dinarjev globe.

p 5 let se bo moral pokoriti 29letni ubijalec tovarniški delavec Ivan Pišinger iz Zgornje Bistrice, ker je lani zabol v srce Ivana Juharta iz Zgornje Bistrice.

Vsak nima toliko denarja, da more potovati v kopališče

Toda vsakdo bi moral dati za zdravje letno 100 — 150 dinarjev in piti mesec dni mesto druge vode samo našo znamenito:

Radenski zdravilni vrelc onega z rdečimi srci iz **Radenskega zdravilnega kopališča Slatina Radenci** (pri Mariboru)

Zahtevajte gratis prospekt!

Samobrivce

vseh slojev prosimo da nam v lastnem interesu z dopisnico javijo svoj točen naslov, nakar sledi brezplačna poštna pošiljka

Dopise nasloviti na:

KONBINOS, Maribor, pošt. pred. 62

p Za 5000 dinarjev zlatnine je neznan tat ukradel Ani Dobnikarjevi s Poljanske ceste v Ljubljani. Ko je ni bilo doma, se je vtihotaplil v stanovanje in ji odnesel vse, kar mu je prišlo pod roko.

p 200.000 din so poneverili davčni uradniki v Beli cerkvi v Banatu. Oblasti so doslej aretirale tri uradnike druge bodo pa tudi kmalu vtaknili pod ključ. Nepoštenjaki so prejeli od ljudi davke in jih niso pravilno knjižili in odpošiljali dalje, ampak so denar porabili zase.

p Na debelo je sleparila vedeževalka Janja Ljevakova iz Sarajeva. S prerokovanjem in čudežnim zdravljenjem si je prislužila lepe denarce. Njene prijateljice trde, da je včasih zaslužila na mesec do 10.000 din. Policija jo je prišla, ko je baš prerokovala neki lahkoverni Sarajevčanki.

p Grozilna pisma z mrtvaško glavo in z nožem kot podpisom že dolgo dobiva Fabijan Bata, subotički trgovec z orožjem. Pismo mu je vselej prinesel neki otrok in ko je trgovec hotel videti neznanca, ki mu je pismo poslal, je bil ta že pobegnil.

Razno

Kuhinjski poizkusi so zelo dragi, zato se rajše ravnajte po preizkušenih navodilih. Pri kuhanju kave je važno, da dodate dobro mero »Pravega Francika« — rajši malo več kakor pa premalo — potem vam bo kava vedno okusna in tečna.

r Zaradi slabih uspehov je z beograjskih gimnazij izključeno več kot 300 učencev in učenec.

r 780.000 kg tobaka je odkupila država v Tetovu in je zanj plačala 8 milijonov dinarjev.

r Na lišinski grob iz bronaste dobe je naletel posestnik Janez Gnidovec iz Valične vasi pri Zagradcu. Na mrličevem okostju je bilo zloženo razno žensko okrasje. Poleg okrasja je bil tudi vrč, ki se je pa žal razbil. Posestnik Gnidovec je pri lomljenju kamena našel še en grob, le da je imel manj okrasov. Skozi Valično vas je najbrže šla v rimski dobi cesta, ki je vezala Akvilejo (Oglej) in Siscio (Sisek).

r Oporoko slovenskega pesnika doktorja Franceta Prešerna so po dolgem iskanju spet našli v arhivu okrajnega sodišča v Kranju med kupom starih zapiskov iz leta 1848. Najbrže jo bodo spravili v ljubljanski muzej.

r Ugotovili so, da se je lani ubil v Sarajevo skoraj vsak tisoč človek. Sarajevo ima namreč okoli 80.000 prebivalcev, samomorilcev je bilo pa okoli 80.

r Živega volka je z lastnimi rokami premagal Arnaut Dželadin Nisimović iz Tetova. Dobro pol ure je obupno boril s sestradano zverino, nazadnje ga je pa ujel v zaboj in ga živega pripeljal v mesto.

r Tri dni je iskal nevesto in jo nazadnje našel v Sarajevu Peter Lukić iz Reljeva blizu Sarajeva. Ko je pobeglo dekle našel, jo je s silo privedel domov in jo prisilil, da se je z njim poročila.

r Veliki snežni plazovi so zasuli železniško progo blizu Pribudica v Liki. Vlaki so zato imeli mnogo zamude. Ker so plazovi zasuli tudi ceste, je v Liki ustavljen ves avtobusni promet.

r V prvih devetih mesecih tekočega proračunskega leta so znašali carinski dohodki 789 milijonov dinarjev, neposredni davki so poskočili za 278 milijonov dinarjev, trošarine so vrgle 54 milijonov dinarjev, pristojbine (takse) so narasle za 120, dohodek monopolov pa za 110 milijonov dinarjev. Znatno so poskočili tudi dohodki železnice, rudnikov, gozdov, pošte, brzojava in telefona.

r Za gradnjo velike hidrocentrale na reki Korani in za elektrifikacijo savske banovine je banska uprava savske banovine najela pri Državni hipotekarni banki 200 milijonov dinarjev posojila.

r Skupna vsota naših klirinških terjatev v Italiji je v zadnjem tednu januarja poskočila za 12½ milijona dinarjev in znaša zdaj 1978 milijona.

r V 15 slovenskih hranilnicah so v lanskem decembru narasle vloge za 6.377.080 dinarjev.

• Edina pismena ženska je v vasi Sevarlijamah v maglajskem okraju 16letna Kata Hacišehićeva. Vas šteje 1200 duš in ima tudi svojo osnovno šolo, toda muslimani svojih hčera niso pošiljali v šolo.

FR. P. ZAJEC

IZPRAŠAN OPTIK IN URAR

LJUBLJANA - STARI TRG 9

Velika izbira v: očiščeni, očniki, novčarski nih steval, daljnogled, toplomerov, barometrov, barometri, higrometrov itd. — Raznovrstne ure, zlatina in srebrnina. — Ceniki brezplačno!

Čar uniforme jo je premotil...

Tragikomična zgodba postavne vdove in dozdavnega častnika

(nWi) Pariz, februarja.

Gospa Helena Crozemairova, že zrela, a še zelo postavna vdova, se je samskega življenja že do grla naveličala. In kakor mnogo njenih sovrstnic, je tudi ona segla po časopisu in si pričela ogledovati ženitbene ponudbe. Oko se ji je ustavilo na večjem oglasu, ki je v njem neki mlad sramec, po poklicu mornariški častnik, Robin po imenu, na dolgo in široko in kar se da čustveno razglašal svojo željo, da bi rad po dolgotrajnem križarjenju po morju pristal v varnem zatišju zakonskega pristana.

In tako je gospa vdova pisala zakonu željnemu pomorščaku, da bi hotela poskusiti z njim svojo srečo. V svojem pismu kajpak ni pozabila omeniti, da je prihranila čedno vsotico denarja, ki počiva varno shranjen v neki banki.

Ljubezen na prvi pogled

In zgodilo se je tako, kakor si je predstavljala zrela vdova v svojih najbujnejših sanjah. Mlad častnik ji je bil všeč na prvi pogled, posebno sta si pa ugajala bleščeča se uniforma in koketna mornariška čepica. Vria vdova je pomorno korakala ob svojem spremljevalcu in prestregla vsak po-

zdrav, ki ga je njenemu kavalirju strumno salutiral ta ali oni vojak.

»Ta ali nobeden,« se je naposled odločila gospa Crozemairova, a ta odločitev jo je drago stala, kajti že po nekaj dneh je gospod zaročenec nekoliko v zadregi priznal, da ni poseben pri denarju, češ da ima vse premoženje naloženo v Hanojski banki v Indokini. Vria gospa pa ni prav nič odnevala in je kar takoj ponudila svojemu bodočemu možu vse svoje prihranke. Mlad Robin se denarja ni otepal in je res še tisti dan dvignil v banki 18.000 frankov.

Denarje težave pa gospa Crozemairovi niso grenile sreče, saj je njen mladi zaročenec znal tako živahno in duhovito opisovati vse doživljaje po Indokini, da je ob njegovem pripovedovanju — žal — pozabila na vse drugo.

Častnik, ki ni bil častnik

Nekega dne je gospa Crozemairova povabila svojega častila, naj jo vendar obišče v njenem stanovanju, ki leži kakor nalašč na Viktorijinem bulvaru, nasproti letalskega ministrstva, kjer bo pomorščak prav gotovo srečal kakšnega znanca.

Mlad častnik se je pa srečanja s

svojimi dobrimi znanci, ki je o njih vedel povedati toliko zabavnih anekdot, kadar sta bila sama, na vse kripile otepal. Šele po dolgem prigovarjanju je privlel in obljubil, da bo prišel prihodnji dan h kosilu.

Gospa Crozemairova je povabila h kosilu še nekega znanca z letalskega ministrstva, ki je priznal, da bi se prav rad spet srečal s prijaznim častnikom Robinom. A glej ga spaka, postavni kapitan se pri kosilu ni prikazal v svoji zlikani uniformi, temveč čisto skromen, v civilni obleki, še huje je bilo pa pri mizi, ko gospod Garinet v mlademu možu v civilni obleki nikakor ni mogel spoznati svojega starega znanca Robina.

Na veliko gostiteljico žalost so sleparije prav hitro razkriti. Policijski je ugotovila, da dozdavni častnik sploh ni častnik, ampak samo premeten slepar, ki je na račun svojega imena — v potnem listu je imel napisano »Rabouin« — hotel dobro živeti, kar se mu pa ni čisto posrečilo. Kajpak so »gospoda kapitana« takoj odpeljali v zapor in zdaj bo kmalu stopil pred sodnike, ki mu bodo prisodili najbrže nekoliko skromnejše in enoličnejše obloke, kakor je bila bleščeča se uniforma francoskega pomorskega častnika.

O srečni šivilji, ki je prejela lepe tisočake

se je svoje dni mnogo govorilo po Ljubljani. Prišla je v banko, ki ji je izplačala din 11.500.—. Vsa srečna in nasmejana je izjavila, da še nikoli v življenju ni držala toliko denarja v svojih rokah, zato da je prišla ponj z aktovko. Kako je šivilja dospela do tega denarja? L. 1931. se je vpisala v Hranilno kolo Jugoslovenske banke, vplačevala tedensko din 50.— in po 4 letih je igraje prihranila velik znesek, zraven pa je prejela znaten presežek v obrestih, skratka skupno din 11.500.—. Naravno, tudi pri hranjenju tedensko din 10.— ali din 20.— narastejo obroki v lepe in znatne zneske. Pray da leden (7. februarja) se je pričelo že IV. Hranilno kolo. Kdor se za njegove uspehe, ki so obče priznani, zanima, naj se obrne na Jugoslovensko banko, podr. Ljubljana, Gajeva ul. 3 in zahteva prospekte, v katerih je vse natančno razloženo. Člani za to IV. hranilno kolo se sprejemajo ves mesec februar.



Veliko zaključno žrebanje

35. kola državne razredne loterije bo

dnevno

od 15. februarja do

11. marca t. l.

Dobitki:

1 premija od Din	2,000.000.—
1 „ „ „	1,000.000.—
1 „ „ „	500.000.—
1 „ „ „	400.000.—
6 dobitkov po Din	200.000.—
12 „ „ „	100.000.—
15 „ „ „	80.000.—
15 „ „ „	60.000.—
15 „ „ „	50.000.—
15 „ „ „	40.000.—
20 „ „ „	35.000.—
25 „ „ „	30.000.—
25 „ „ „	25.000.—
40 „ „ „	20.000.—
50 „ „ „	15.000.—
60 „ „ „	12.000.—
200 „ „ „	10.000.—
250 „ „ „	8.000.—
300 „ „ „	6.000.—
345 „ „ „	5.000.—
350 „ „ „	3.000.—
34257 „ „ „	1.000.—

skupaj 56,927.000 dinarjev

Cena srečk:

1/4 srečka din 1000.—	1/4 srečke din 500.—
1/4 srečke din 250.—	

Strogo solidna, točna in diskretna postrežba!

Originalne srečke za to žrebanje razpošiljamo samo proti predhodnemu plačilu

Glavna kolektura Državne razredne loterije

A. Rein in drug ZAGREB

GAJEVA 8 ILICA 15

ZADNJIH 10 DNI SE VRŠI ŽREBANJE TEGA RAZREDA

v Ljubljani od 1.—11. marca
Pristop vsakomur dovoljen!

Kamela kot podnajemnica

(nQi) Pariz, februarja. Ze dolgo na Francoskem ni bilo procesa, ki bi zbudil toliko veselosti kakor proces vrlega tuniskega gonjača kamel Bena Moktarja, ki je s svojo zvesto »domačo živaljo« zadal francoski justici kaj zapleteno vprašanje.

Tunizian Ben Moktar je s svojo grbasto živaljo služil v kolonijemskem oddelku francoske svetovne razstave čedne denarce. Tisoči in tisoči radovednih otrok, pa tudi odraslih so se povzpeli na njen visoki hrbet in si tako udobno sedeč na ekstiticiji živali ogledovali čudovite znamenitosti velike razstave.

V solnčnem poletju, pa tudi še v mili jeseni je Ben Moktar lahko neskrbno puščal svojo žival v odprtem hlevu za razstavno ograjo. Potlej je pa mrzla Evropa pokazala svoje ledeno lice in vrli gonjač se je zbal za zdravje svoje ljubljene in pomočnice. Poslušen koranu, ki svojim vernikom nalaga posebne dolžnosti glede ljubezni do živali, se je gonjač po kratkem oklevanju odločil, da bo zvesto žival popeljal s seboj v svoje stanovanje.

In res je Ben Moktar lepega dne kamelo odvezal in jo ob strmenju pariških zijal vodil po najprometnejših ulicah vse do hiše, ki je v njej stanoval. Podjetni Tunizian se pa tudi pred večnimi vrati ni ustavil in je v svojo ljubljeno odvedel po stopnicah v tretje nadstropje, v svojo sobico, kjer ji je postal kar na tleh z otepom slame.

Kamela sicer ni ne nevarna ne divja žival, vendar so se je pa sestanovaleci kaj kmalu naveličali. Zjutraj je namreč nenavadna podnajemnica pričela na vse grlo zehati, in sicer tako na glas, da je vsak dan že rano zjutraj zbudila vse hišne prebivalce. Hkrati z zehanjem pa ljudem tudi ni ugajal njen čudni duh, ki je kakor nenavaden parfum silil tudi v druga stanovanja.

Kmalu so se stanovaleci združili v skupnem boju proti neljubi podnajemnici in so se pritožili pri hišniku, proseč ga, naj vendar že napravi red. Hišnik si ni vedel drugače pomagati, kakor da je poklical na pomoč policijo, a zakrknjeni Jutrovec je možem postavil pokazal pogodbo, ki v njej piše, da je v stanovanju prepovedano prinašati pse, papige in mačke, ki pa v njej res ni niti besedice o kamelah. Tako je zadeva prišla pred sodišče in zdaj si sodniki belijo glavo, ali kamela sme biti podnajemnica ali ne.

Oxfordska visokošolka — mornarka

(nOi) Capetown, februarja. V prišanišču Durbanu je pred kratkim pristala velika fimska jadrnica, ki ima med svojo posadko tudi mlado deklet, 24 letno oxfordsko visokošolko Winifred Lloydova.

Mlada študentka si hoče pridobiti krmarsko spričevalo in zato mora opravljati vsa dela prav tako kakor njeni moški tovariši. Zdjaj je mornarka na veliki finski jadrnici, ki jadra okrog Afrike. Ob pristanku ladje v južni Afriki je mornarka izjavila, da si svojega poklica ni izbrala iz želje po pustolovčinah, temveč samo zato, ker bi rada spopolnila svoje znanje o mornarstvu in plovbi. Zdjaj je že 100 dni na morju, pa ji ni nič žal, da si je izbrala tako nenavaden poklic. Kapitan ladje je izjavil, da se na mlado deklet lahko prav tako zanese kakor na svoje stare mornarje, kajti gospodična Lloydova je skromna in prime za vsako delo.

Tragedija na božično jutro

Ustrelila je svojega ljubimca, a sodišče jo je zaradi pomanjkanja dokazov oprostilo

(nOi) London, februarja.

Gospa Evelyn Dillonova, ljubka 29-letna žena angleškega častnika v indijski armadi, se je pred kratkim ločila od svojega moža in je odšla k svojem tri leta mlajšemu ljubincu Johnu Smithu. Na božično jutro sta zaljubljenca odšla na sprehod v neko čolnarno. Kmalu nato sta iz hišice zapored potila dva strela in ko je čuvaj ves v skrbih prišel gledat, kaj se je zgodilo, je Smith že ležal na tleh, gospa Dillonova je pa držala v rokah samokres. Kroglja je nesrečnemu mladeniču predrla srce.

Nihče ni bil priča nesrečnemu dogodku in tako tudi nihče ni mogel ničesar določnega povedati. Gospa Dillonova je zatrjevala, da se je zgodila nesreča, a vseeno so jo osumili, da je namenoma umorila svojega ljubimca.

Namen ali nesreča?

Kaj naj bi bilo vendar mladega in cvetočega moža napolnilo, da bi si na božično jutro pognal kroglo v prsi? Nihče ne ve na to pravega odgovora, niti gospa Dillonova ne, čeprav ji je Smith drugače vse zaupal. Edini, ki bi mogel pojasniti to tragično skrivnost, je mrtev in ni mogel govoriti niti tedaj, ko je šlo za čast in svobodo njegove ljubice.

»Igral se je s svojim orožjem,« je pripovedovala gospa Dillonova sodnikom. »Pomeril je najprej v strop in sprožil; krogla se je zarila v les. Nato je samokres ponudil meni in mi velel, naj pritisnem na petelina. Nič hudega ne slutem sem ga ubogala, saj sem mislila, da ni več krogle notri. Koj nato je pa že ležal mrtev in krvav ob mojih nogah.«

Priče so pa izpovedale, da sta se

Spomenik izumitelju saksofona

(nOi) Bruselj, februarja. Belgijsko mesto Dinant bo letos postavilo svojemu najslavnejšemu sinu Adolfu Saxu lep spomenik. To ime so še pred nekaj leti poznali samo glasbeni zgodovinarji in učitelji glasbe, zdaj ga pa v nekoliko spremenjeni obliki pozna že ves svet.

Adolf Sax je namreč izumitelj saksofona, njegov oče je pa izdeloval flavte; že pri trinajstih letih je nadarjeni Adolf izdelal tako imenovano »klačast« flavto, ki je zbudila pri glasbenikih precej zanimanja. Pozneje je postal Sax izdelovalec glasbil, posebno piščali in flaut. V zreli dobi se mu je posrečilo zgraditi glasbilo čisto nove vrste, ki ga je krstil za »saksofon«. V Belgiji in na Francoskem je novo glasbilo z nežnim, mehkim glasom kmalu prodorilo in pričelo se ga uporabljati tudi v orkestru. Gounod, Saint-Saëns, pa tudi drugi skladatelji so večkrat vpletli saksofon v svoje partiture.

Na Nemškem si pa saksofon ni pridobil pristašev in tako je kmalu zapadel v pozabo. Šele v novejšem času so ga odkrili Američani, predvsem ameriška skladatelja jazzovskih skladb Gershwin in Irving Berlin. Ta dva sta mehke, ganljive tone uvedla v moderne »šlagerje« in sta tako saksofonu spet vrnila upravičeno vlogo v glasbi.

Zdjaj bodo njegovemu izumitelju, ki je v sredi devetdesetih let umrl v Parizu reven in zapuščen, postavili spomenik.

zaljubljenca zmerom dobro razumela in se kar obšpala z nežnostjo. Posebno važna je bila izjava nekega čolnarja, ki je povedal, da je gospa v sira strta takoj po strašnem dogodku kriknila: »Zakaj si to storil? O, saj ne morem verjeti, da je res, saj sva bila tako zelo srečna.«

Več priče je tudi povedalo, da je tragični dogodek na gospo Dillonovo strašno učinkoval. Reva se je najprej zgrudila, potlej je pa pričela ječati in jokati kakor blazna.

Državni pravdnik je v svojem govoru priznal, da vsega dogodka ni mogoče natančno obnoviti in opisati in da je pač treba verjeti izjavam gospe Dillonove. Njen zagovornik je pa v odločnem govoru zahteval oprostitev njegove klientke, češ da dokazov za njeno krivdo ni, dokazov za njeno nedolžnost pa na prebitek.

Posvetovanje je trajalo samo tri minute. Zmagalo je pričanje mnogostevilnih znancev in prijateljev obeh zaljubljenec, ki so vsi izpovedali, v kakšni idealni ljubezni sta živel gospa Dillonova in njen mladi ljubimec. Samo nesrečen slučaj je hotel, da se je ta ljubezen tako tragično končala. Gospa Dillonova je pred sodiščem pričakovala velika množica ljudi, a nesrečna gospa se po tolikem trpljenju ni mogla razveseliti svoje zmagaje in je samo vsa strta zašepetala: »Vesela sem, da je vse končano. Rada bi vse, prav vse, pozabila.«

Kupon štev. 8

Ali čitate »Medicejkevo ljubico« in podobne resnične zgodbe, ki jih prinašamo na naši četrti strani?

Odgovor:.....
(Odgovorite samo »Da« ali »Ne«!)

Koliko ljudi mislite, da redno čita te zgodbe?

Odgovor:.....
(Napišite številko)

Ime in priimek

poklic

kraj in zadnja pošta

Za naše veliko nagradno tekmovanje vlada med našimi bralci veliko zanimanje. Nekateri nam že zdaj pošiljajo kupone, to pa seveda ni pravilno, kajti treba bo poslati vse kupone skupaj, in sicer šele ob koncu tekmovanja, torej v času, ki ga bomo mi določili. Številni bralci ne odvisno od velikosti naklade. Vsi tisti, ki bi radi tekmovali, a jim pogoji še niso čisto jasni, naj si ogledajo naše prejšnje številke, kjer bodo našli natančni popis vseh pogojev, pa tudi vseh praktičnih in lepih nagrad.

Uredništvo

MEDICEJČEVA LJUBICA

Resnična ljubezenska zgodba iz časov beneške republike

8. nadaljevanje

Sprva so rimski zavezniki Riccijev nameravali Pietra kar hitro spraviti s sveta. Prepričani so bili, da ga bodo pri pravi priložnosti izžvali in razkajali, spravili v zadrego s svojo izurjenostjo in surovostjo, potem pa vsi skupaj lopnili po njem. Njihovo žito pa ni hotelo iti v klasje. Čeprav so okrasili ponoči vhod v Pietrovo palačo s kravljimi rogovi in ovčjimi črevami, čeprav so namazali prag na debelo z govnom čeprav so popevali pod njegovimi okni podsmehljive zbadljivke na Bianco in njega, se Pietro Bonaventuri vseeno ni hotel premagati.

Vsak večer je Pietro odšel v mraku iz svoje palače, tik za njim je pa stopal zloglasni brdava Nicolo Bibo. Le nekaj korakov je držalo do mosta Svete trojice; čezenj je moral, ako je hotel priti do trga della Signoria. Tamkaj, v bližini stare palače, je namreč stanovala njegova ljubica Cassandra Ricci.

Zaupal je ljubici svojo neomajno ljubezen, pa tudi svoje težave, svoje skrbi in boje. Poslušala ga je verno, kajti vedela je, da se Ricciji ničesar ne ustrašijo. Od tistihmal je Cassandra skrbno pazila na jedi, ki so jih v njeni hiši nosili na mizo, trepetala je ob misli, da utegne v najlepši slaščici zasesti smrtonosen strup, ki bi uničil njeno cvetočo življenje.

Ricciji so med tem skrbno pripravljali svoj zločin. Roberto je skoval načrt in je sklical k posvetovanju vso rodbino. Razdelili so si vloge. Pietro Bonaventuri bo tokrat menda vendar zadnjikrat pohitel v vas k svoji ljubici...

Priznati moramo, da je bil načrt zahrbtn in podel — kako naj se vendar borita dva proti dvema tucatama! Načrt bi uresničili ob zori, ko bi se Pietro vračal iz Cassandrinega objema v svoj dom.

Zarotniki so vedeli, da nosi Pietro zadnji čas pod svojim španskim jopičem še en jopič iz železnega oklepa. Kadar je Pietro odhajal h Cassandri, si je iz nečimrnosti opasal namesto kratkega meča dolgo častniško sabljo. Kajpak pa ni nikoli pozabil na svojo ročno puško, ki je znal z njo tako spretno meriti.

Ricciji, njihovi zavezniki in sorodniki, so se pa oborožili samo s kratkimi, širokimi ročnimi meči, kakor so jih tedaj nosili kmetje in hlapeci. Dolga sablja bi jim v ozkih ulicah, kamor so hoteli Pietra izmamiti, bila samo odveč. hkrati so se pa tudi bali dvoboja z enim izmed najspretnjših toskanskih sabljačev.

Roberto Ricci si je skrbno natikal na glavo močno, neprodorno jekleno čelado.

Bila je jasna in proti jutru že malce hladna avgustova noč. Kljub alkoholu, ki so ga tisto noč popili, so Riccijevi pajdaši pošteno zmrzovali v dolgih plaščih in neokretnih čeladah v ozki florentinski ulici.

Tedaj so iz mraka zadoneli krepki koraki, ki so se hitro bližali mostu Svete Trojice. Jutrnjo tišino je zmotilo zdajci več rezkih žvižgov. Pietro Bonaventuri in njegov rdečelasi spremljevalec sta opazila to znamenje in sta napeto prisluhnila.

»Smrt božja! Zasedujejo naju,« je zarenčal Pietro in se nehote ustavil. Nicolo je skočil k njemu. Pietro je najprej pretehtal svoj položaj. Ozrl se je nazaj in takoj mu je bilo jasno, da je pot nazaj do Cassandre še prosta. Vendar ni hotel biti bojazljiv.

Potegnil je meč. Zaradi varnosti ga je z usnjenimi trakovi privezal k zapestju, da bi mu ga med bojem nihče ne mogel izbiti iz rok. Z levice je sgrabil svojo ročno puško. Tudi njegov spremljevalec je pripravil svoje zakrivljeno orožje in se prepričal, ali meč res lahko tiči v nožnici.

Tako sta se v dve gubi sključena splazila do mosta. Tamkaj jima je zaprla pot prva straža. Po kratkem mečevanju sta se morala možaka umakniti globlje na most in Pietro je enemu izmed njih v svoji ogorčenosti precej nemilo zasadil svoj dolgi meč v stegna. Iz dvigajoče se teme za mostom so se pa tedaj, ko da bi iz zemlje zrasli, pojavili novi nasprotniki.

»S poti, rdečelase!« so divje zakričali. »S teboj nimamo nič opravka! Dosti nas je in slaba ti bo predla! To je rodbinska zadeva, ki tebi nič mar ni! Umakni se, ali boš pa kmalu tam, kjer ni muh!«

Rdečelasi pretepač se je tolikšne premoči ustrašil. Spoznal je, da so bili na delu Rimljani, ki so bili vešči takšnih spopadov. Poškili je na svojega gospodarja in ko ni dobil posebne

spodbude, je pobral šila in kopita in zbežal nazaj proti Cassandrinu hiši. Pietro se je moral sam spoprijeti s svojimi napadaleci.

V mesečini se je nemo boril na mostu Svete Trojice. Iz rane na glavi mu je curljala kri. Z večimi sunki, kritji in z bliskovitimi naskoki je pritiral mečevaje svojih osem nasprotnikov na drugi konec mosta.

Pietro se je tako priboril prosto pot do vhoda v ulico Sv. Mariona. Pred vrati njegove hiše sta ga pa preklinjaje zatekla z druge strani še dva napadalec. Pietro si je s strahovitim naporom priboril prostor in je prišel bežati, da bi dosegel stranski vhod pri svoji hiši. Vsa četa preganjancev je kričaje in preklinjaje drla za njim.

Toda Pietru usoda ni bila mila; pred stranskimi vrati je zagledal še dve

sključeni, prihuljeni postavi. Ena izmed njih je bil Roberto Ricci. Razjarjenega plemiča je minila razsodnost in kakor obseden je prišel rjoveti:

»Pobijte psa! Smrt zasramovalcu naše časti!«

Hrabrega mečevalca je pričela ovirati ozka ulica; s konico svoje dolge sablje je pričel zadavati v zid in že je začutil več krepkih sunkov ob svoji železni srajci. A oklep ga je obvaroval najhujšega.

Pietro je vzel na piko Roberta Ricci; večkrat ga je zadel, a ni mu mogel do živega. Zdaj... skočil je naprej in zamahnil. Ta sunek bi Roberta Ricci stal življenje, toda nesrečnežu je meč zdrknil iz rok. Obvisel je samo še na usnjenem traku... Tedaj je nekdo Pietru z debelo gorjajočo spodnesel noge. Pietro je kleenil in padel.

Komaj je še utegnil, da je pomeril na Riccija svojo ročno puško in sprožil. Koj nato se je vrgla nanj vsa tolovajska družina. Kakor norei so ga prebadali z meči in noži, tolkli po njem z gorjajočimi, ga teptali in suvali. Tak je bil konec Pietra Bonaventurija, najhrabřejšega in najspretnjšega toskanskega sabljača.

Dalje prihodnjič

PO TRNJJEVI POTI

Po nemškem izvirniku priredila K. K.

25. nadaljevanje

»Ljuba teta,« je pisal Fricko. »Moja žena se je pred nekaj dnevi vrnila iz Nemčije. Žal ji je, da te ni videla, toda saj veš, da te pri razmerah, kakršne so, ni mogla pozdraviti. Gospod Krautner je umrl nespravljen z nama in naju je s svojo oporoko neljubo presestet. Za glavnega dediča je namreč imenoval nekega svojega nečaka, ki ga je Zinka poprej komaj poznala. Zdaj bova morala svoje svobodno, krasno življenje malce omejiti. Hvala Bogu, da nimava otrok!«

Zinki v Rimu ne ugaja posebno. Rada bi šla kam drugam. Skoraj v vseh italijanskih mestih sva že bila in zdaj pojdeva še v Firence.

Fricko je bil dal vojaščini slovo in se je poročil z Zinko. Kaj je potem bilo dalje z obema, o tem ni skoraj nihče nič vedel, kajti teta Frida je sporočila zelo malo iz pisem, ki jih je le redko dobila. Takrat po tisti nesreči si ni več opomogla. Postajala je čedalje tišja, potem ji je pa začel še spomin pešati; o Fricku je govorila samo še kot o otroku in zraven tožila, da se Mirko in on ne prenašata. Do Julije se je pa v njej zbudila globoka, hvaležna ljubezen. Lepo tiho dekle je zdaj vedelo, da jo teta potrebuje. Stara gospodična je prisluškovala že njenim korakom in njenemu glasu. In zdela se je, da neutrudno stremi za tem, da bi bolnici pomagala.

In zdaj je počivala. V gospodinjstvu je bila še zmerom gibčna in je hotela vse sama opraviti.

»Po večerji bi rada šla na pokopališče,« je rekla, ko je opazila Julijo. »Ako bo Mirko prišel bolj pozno domov, naj mu Lojzka pripravi sveže šparglje. Ali si ti spodaj že pospravila?«

»Da, teta, pospravljanje sem že končala in pravkar sem hotela govoriti s teboj. Poglej, teta Frida me je določila za dedično svoje zapuščine. Ali ni lepo storila?«

»No, saj to je bila vendar njena dolžnost,« je suho menila gospa Minka.

»Prosila bi te samo,« je nadaljevala Julija, »prosila bi te, teta, da temu ljubemu staremu pohištvu

Zdrava in lepa koža: **SOLEA** MILO IN KREMA

V Nemčijo se Zinka noče več vrniti.

Žal mi je, da se stari Krautner nikakor ni hotel pobotati. Odkrito povem, čisto iz sebe sem. Tako rad bi ti večer tvojega življenja olepšal s skromno rento, toda zdaj je to nemogoče. Ko je Zinka prišla v Eisenach — potovala je noč in dan, je našla sodediča že v vili, ki si jo je stari gospod sezidal na znožju Wartburga. To je baje mlad, silno lep mož, po poklicu menda gozdar.

Nepopisno dobro se počutim tukaj, saj diham domači zrak. Bog s teboj!

Tvoj zvesti nečak

Friderik Adami.

P. s. Očetov grob iščem, toda ne morem ga več najti. Kakor vidiš, držim besedo.

Julija je tudi to pismo položila k drugim v pripravljeno košarico. Vsebine stari teti tako in tako ni mogla več sporočiti; njej sami pa ni šla do srca.

In preden je za zmerom zatisnila oči, se je še poslednjič vzravnala z vedrostjo, ki je še enkrat obsijala njeno poslavljajočo se dušo. Oči je uprla v svojo rejenko in ustnice so se ji premikale. Julija se je sklonila k njej in tedaj je razumela:

»Hvala ti, Bog ti poplačaj tvojo zvestobo!«

Držeč jokajoče dekle za roko, je za zmerom zaspala.

Zdaj je tudi to minilo. Julija je bila prosta, prosta kakor ptič, ki je zunaj poskakoval na vejici cvetoče jablane in gostolel. In zdajci je razprostrl peruti in zletel ven pod sinje nebo v smejoči se pomladni svet.

Tudi ona bi morala razprostrti peruti, toda to bi bil tesnoba, oklevajoč polet. Tu ne more ostati. Kdo jo še mara? Gospa Minka gori v svojem čmerikavem samotarjenju je ne potrebuje. In on? On živi samo še za svoje knjige in za svoje bolnike, in ko to konča, ga zunaj že čaka voz, in tedaj se odpelje obiskovat bolnike v okolico, kajti daleč na okoli slovi za najboljšega zdravnika. Komaj utegne vse to opraviti. Pol noči pa presedi vsak dan za pisalno mizo. Živi samo še za službo. Praznote v hiši mu ni prav nič mar. Po puščavi svojega življenja stopa z zanesljivim korakom in negibnim obrazom. In vendar tekajo vsi otroci za njim in vendar ga imajo vse stare gospe tako rade in pravijo, da je tudi zdravnik za srce. Ustnice se mu zapečatijo samo doma, kjer ga iz vsakega kotička pozdravlja spomin na minilo srečo.

Preden je Julija zaklenila staro pisalno mizo in vzela košaro, da bi v kuhinji sežgala pisma, se je žalostno ozrla okoli.

Odit mora, tu je odveč!

Proti večeru je stopila v sobo gospe Minke. Stara dama je sedela pri oknu, pletla in gledala na mirno dvorišče. Pred nekaj trenutki je pripravila šparglje za večerjo

pusti tu v hiši kakšen kotiček, kajti s seboj ga ne morem vzeti.

»S seboj vzeti? Kam pa vendar pojdes?«

»Ven v svet, teta. Kaj naj bi zdaj še tukaj?«

»Kajpak! Ako se dobro premisli, kaj naj bi tukaj! Res je tako. No, zastran mene so te stvari lahko tukaj, dokler le hočeš. Prostora je v hiši dovolj.«

Vzela je pravkar podpleteno iglo in jo vtaknila v sive lase. Naočniki so se ovlažili in preden je pletla dalje, jih je morala obrisati.

»Nikoli nisem mislila, da bom na stara leta ostala tako sama,« je zamrmrala. »Pa je že tako in prav imaš, kaj hočeš tukaj? Jaz sem še krepka. No, želim ti mnogo sreče in ti jo tudi privoščim. In še enkrat, kar se pohištva tiče, ga kar pusti, kjer je, mene prav nič ne moti. In če se bo Mirko še kdaj spametoval, bo imel zgoraj dovolj prostora za novo srečo.«

Potem je vstala in zaklicala Lojzki, naj hitro pripravi večerjo.

»Če še nisi lačna,« je rekla Juliji, »potem lahko večerjaš z Mirkom, kadar se vrne.«

Julija je pokimala in je odšla ven na vrt. Tu je sedela brez dela in je s sanjavimi očmi gledala, kako se sonce iskri skozi orehove veje.

Gospa Minka je po nekaj trenutkih prišla po srednji poti in je pravkar odrezala nekaj razcvetelih vrtnic.

»Te so bile Fridi najljubše,« je dejala in pokazala na naspol divje liste, »zato jih ji bom kot prve odnesla na grob.«

Potem je odšla ven proti pokopališču in ko je na cestnem oglu iznenada zagledala sina, mu je rekla:

»Na pokopališče grem, Mirko. Kar brez mene povečerjaj! — Saj res, ali že veš? Julija hoče stran, ven v svet. No da, midva je zdaj ne bova zadrževala, ko Frida ni več.«

Stal je pred njo in gledal mrač-

»Družinski tednik«

in vse druge knjige Vam veže solidno in poceni knjigovoznica

Zupan

Ljubljana - Moste

Krekova ulica št. 4

Delo lahko prevzamem pri Vas doma. Zadoštuje dopisnica!

no črno postavo s cvetličnimi popki v rokah, rekel ni pa niti besedice, ampak ji je samo raztreseno pokimal in šel dalje po živahni cesti, kjer so vsi zaprasi razgrajali otroci. Samo še nekaj bolnikov je moral obiskati. Toda kakor je drugače potrpežljivo sedel pri posteljah, je danes komaj sedel, in na obrazu se mu je poznalo vznemirjenje in napetost. Sam ni vedel, zakaj je ubral najkrajšo pot proti domu, pot, ki je držala tik ob vodi. Od tistega strašnega dne ni niti enkrat šel po njej. Danes je kakor zamaknjen gledal v modrozeleno, mogočno reko, Valovi, ki so mu ugrabili sina, in ki se je vanjo pogumno vrglo mlado življenje, da bi mu rešilo najljubše, so že zdavnaj odplavali. Ali naj za to dolži druge, ki zdaj kristalno čisti šume mimo in o vsem takratnem ničesar ne vedo?

O, kako daleč je danes segel njegov pogled, kako čudovito daleč! Zdajci je prišumel parnik, naredil velik ovinek in spustil mostiček. In zgoraj na palubi je stala ženska postava, visoka in vitka in je mahala z belim robcem. Ali so to zadnji pozdravi? Postava mu je migljala pred očmi. Če bi bila to Julija!

Konec prihodnjič

ZRCALO naših dni

Za vsak prispevek v tej rubriki plačamo 20 din

Kam smo zabredli

Ni dolgo tega, ko sem šel v Maribor mimo hiše, kjer dele brezposelnim podporo. Precej je teh revežev, ki so brez zaslužka; nekateri so tako izčrpani in stari, da res ne morejo prijeti za nobeno delo, zato prosijo podpore. Pa dajejo podpore tudi mlajšim. Pozoren sem postal na nekega mladega fanta, ki je v znani mariborski nemški pravil svojo starejšemu tovarišu:

»Že dve leti dobivam podporo, pa so mi zdaj te svinje dale delo.«

Ignotus.

Olika!

Ni še dolgo, ko sem se peljala v vlak proti Ljubljani. Vagoni so bili tako natranci, da smo bili na tesnem kakor sardine v škatli. V istem vagonu ko jaz je bila cela tropa 14- do 17letnih fantalinov, brčkone vajencev. Ko se vlak na neki postaji ustavi, je večina teh nadobudnih dečkov izstopila. Seveda se je bilo težko preriti do vrat, zato je eden med njimi precej nemilo sunil moje sosedo v hrbet: »Umakni se, baba, saj vidiš, da grem dol!«

Komaj so stopili na peron, je prišla mimo njih očito boljša dama. Da bi jih videli, kako so »letele« kape z glav!

Mislila, da je dobro vzgojena mladina obzirna tudi nasproti preprosto oblečenim!

T-a.

DAMSKA KONFEKCIJA A. PAULIN SPOROČA, DA JE OTVORILA SVOJ NOVI, VELIKOMESTNO UREJENI LOKAL V LJUBLJANI, V ŠELENBURGOVI ULICI ŠT. 1

DNE 8. FEBRUARJA,

ZALOŽEN Z NAJELEGANTNEJŠIMI MODELI POMLADNE MODE, TER VAS VABI K OBISKU

SISTOM PASTA ZA ZOBE

Po priporočilu naših zobozdravnikov

Dobi se povsod!

Kdor drugemu jama kopljem, sam vanjo pade

»Ah, vi jo tudi poznate? Glejte no, kdo bi si mislil! Le priznajte, ta ženska je res nekaj boljšega. Sicer pa, jaz ničesar ne vem, samo tako, včasih ujamem kakšno reč o njej. Sosedova Ančka, ta jo pa vsak dan opazuje skozi okno, saj veste, stanuje v pritličju in vsakdo lahko vidi, kako štorasto se obrača po kuhinji. Pravi, da je študirala; ako bi človeka sodili po tem, kako nerodno preklada lonce po štedilniku, bi res verjel, da je doslej vse svoje življenje zapravila po šolah. Meni se samo mož smili. Veste, je bilo pa že včasih drugače; takšen gospod si je poiskal kaj boljšega, kakšno petično dekle, ne pa takšne revščine. Sicer pa, ako bi jo videli ob nedeljah, kadar gre z možem ven, je ne bi spoznali. Polno glavo, polžev ima, svilenen nogavice in čevljičke z visokimi petami. Boljša bi bilo, da bi dobro kuhala, namesto da bi si svedrala lase, no, pa ne vem, ali ima sploh kaj v loncu dati. On inženir, ona pa tudi študirana, revščina z revščino drži, kruha pa ni. (Na uho): In pravijo, da sta se že dolgo rada imela in da so bile že tudi posledice tu. No, sicer pa jaz ničesar ne vem, samo njela sem tu in tam kakšno zanimivo...»

In resnica? Čisto navadna, preprosta, nič huda resnica. Ona: študentka filozofije z dvema letoma študija, sirota, brez matere in očeta. On: privatni inženir, s skromno plačo, talentom in dosti volje. Ljubezen se z univerze. Oba sta se v letih študiranja ubijala in mučila s poučevanjem bogatih, a lenih in zabitih tepcev. Ko je on dobil stalno službo, sta sklenila, da bosta skupaj napovedala boj življenju. In potem: najela sta enosobno stanovanje v predmestju, ki ju je nejevoljno sprejelo, kajti bila sta drugačna od drugih. Ona je sicer res kuhala po navodilih stare kuhinjske bukve, a kmalu je prav tako spravno prestavljala lonce in mešala omake, kakor je svoje dni prevajala latinske tekste. Imela je eno nedeljsko in dve vsakdanji obleki, en sam par čevljev (z visokimi petami) in že preluknjane snežke. Njen praznik je bila nedelja in nedelja je bila njen dan. Če je bilo lepo, si je ona oblekla nedeljsko obleko, si nakodrala lase, oblekla edine svilenen nogavice in odšla sta ven — v božjo naravo, peš in dobre volje. Kajpak bi rajši drvela v razkošnem »Oplu« po brezkončnih belih cestah, kajpak se jima je včasih stožilo po dišeči, mastni potoci, ki bi jo tako prijetno

Naše gospodinjsko tekmovanje

Ko sem brala zadnji članek gospodinjskega tekmovanja v vašem listu, sem se odločila, da se bom tudi jaz udeležila tega tekmovanja, in to tembolj, ker sem morala pred kratkim sama odgovoriti na podobno vprašanje. Sicer nisem še poročena, toda živim s svojo mamo in dvema sestrama (skupaj torej 4 osebe) in porabimo na mesec 1.350 din. Lahko z mirnim srcem povem, da nam še nikoli ni zmanjkalo denarja, čeprav so pri nas stanovanja precej draga. Toda zdaj pa k dvema zakoncem, ki morata živeti z mesečno plačo 1.200 din.

1. Stanovanje. Takoj naj omenim, da bi rajši stanovala v majhnem stanovanju v mestu, ker bi si s tem prihranila mnogo nepotrebnih poti in tudi čevljev. Rada bi imela prijazno, dovolj veliko kuhinjo, ki bi pa morala imeti tudi shrambo, kajti če te ni, stoji v kuhinji razni predmeti, kakor metle, lonci itd. vsepoved in potem z bogom red in snaga! Kajpak bi morala biti spalnica zračna in svetla, da takoj naredi prijeten vtis na človeka in da sta zakonca rada doma. Ti trije prostori so čisto dovolj za dva človeka. Takšno stanovanje stane na mesec okrog 200 dinarjev.

2. Zdjaj pa k hrani. Tu je seveda drugače kakor pri stanovanju. Tukaj se ne morem zadovoljiti z eno sobo. Predstavljam si pa tako: Specerijo bi kupila vsakega 1. za ves mesec vnaprej; to bi zneslo na mesec:

Specerija	190 din
Zelenjava in jajca znesajo na dan za dve osebi 6 din, skupaj	180 "
Kruh, ki ga potrebujeta dve osebi na dan 1/2 kg, 2 din, skupaj	60 "
Mleko, ki ga potrebujeta dve osebi na dan 1 liter, 2 din, skupaj	60 "

Šivalni stroji
rabljeni od 400 din. dalje, novi od 1600 din. dalje. Rabljene stroje vzamemo v račun.
Ugodni plačilni pogoji.
NOVA TRGOVINA
Tyrševa (Dunajska 36)

mlca pod cvetočim drevesom — pomislimo, da sta bila že pol leta poročena in da jima »poezija« ni več mešala glave — a vendar sta se tudi brez avta in potice vsako nedeljo zvečer vesela in prijetno utrjena vračala domov, v svoje prilično stanovanje, čigar okna je morala ona zagrinjati z motno zaveso, da ne bi radovedne sosede in nagajivi otročaji vtikali svoj nos v njuno življenje. In morda sta prav ta zavesa in motno pobarvano kuhinjsko okno spodbudila leno domišljijo predmetnih babnic, da so pričele govoriti in opravljati brez konca in kraja.

Kaj sem ti hotela povedati s tema dvema opisoma, z lažnim in resničnim? Ne vem, ali se mi je posrečilo, a hotela sem ti dokazati, kako nesmiselno, abotno in zoprno je opravljanje in obrekovanje. Kadar ti je na jeziku pikra beseda o tvojem bližnjem, požri jo, kajti z eno samo takšno besedo, da, z enim samim namigom lahko sprožiš cel plaz preprirov in nevednosti. Opravljajci so po navadi leni in omejeni ljudje, ali hočeš torej tudi ti stopiti v njihovo vrsto? Upam, da ne.

Dva stara pregovora imamo, ki vsak na svoj način kažeta, kako neopravičeno in nesmiselno je opravljanje. Prvi kratko in jedrnat velja: »Pometaj pred svojim pragom«, drugi pa že grozi: »Kdor drugemu jama kopljem, sam vanjo pade«. Morda mislite, da sta ta dva pregovora samo — kakor kopica drugih — nekaj lepih, umno zvezanih besed; motite se. Vanju je ljudska vera položila globoko resnico. Zmerom pade kazen na tistega, ki sproži krivico, in tako tudi slehernega opravljajca in obrekovalca prej ali slej doleti

Zjutraj seveda, posebej pa zvečer:

zaslužena kazen. In tudi prvi pregovor ima čisto prav: vsak naj najprej pred svojim pragom pomete, da bo čisto in da ne bo nikjer niti smetke, niti praška, potem naj šele vrže kamen na svojega bližnjega. Če si bomo ta pregovor vtisnili globoko v srce in če se nismo prevzetni in domišljajvi, bomo priznali, da ga ni praga, ki bi bil tako čist, da ne bi več potreboval metle.

Saška

kavo ali čaj. Ali se vam ne zdi čisto prijetno?

3. Obleka in čevlji: Seveda ta proračun ni za ljudi, ki potrebujejo vsak mesec novo obleko, čevlje itd. Ne, tu je treba pa res varčevati in celo zelo. Za svojo osebo si kupim rajši cenejše stvari, kajti danes se tudi pri dragih blagih in čevljih le težko najde kaj dobrega. Toda tudi poceni stvari so lahko lepe in dobre, in kadar jih že predolgo nosimo, jih lahko sami z nekaj gumbi, s pasom in podobnim čisto spremenimo in prenovimo. Čelo čevljev se dajo predruščiti, seveda ne vsaki. Kajpak je to mnogo lažje, ako si gospodinje obleke in perilo same šivajo. Saj nekaj skoraj vsaka zna. Pametni starši dajo svoje hčerke učiti šivanja in kuhanja, kajti človek nikoli ne ve, kaj ga še čaka. Za moža je seveda z obleko malo težje. Tukaj je treba pač nekaj mesecev varčevati, potem gre pa tudi to. Za plašče je treba dosti denarja, zato jih je treba nositi več let, pa tudi hraniti nekaj mesecev, kadar si nameravaš kupiti novega. Na mesec lahko torej od proračuna odračunamo za obleko 150 din. Če se pa možu posreči, da tu in tam še kaj postrani zasluži s kakšnim pisanim, prestavljanjem ali podobnim, gre že nekoliko lažje. In taka prilžnost se večkrat ponudi. Tudi žena lahko še kaj posebej zasluži. Ob prostem času pa žena lahko dela zase in za moža tople volnene nogavice, zimске jopice in rokavice in si tako spet prihrani pri denarju.

4. Kurjava in razsvetljava: to je pa seveda pozimi in poleti različno. Oboljšega porabimo poleti mnogo manj kakor pozimi. Za drva in premog računam na mesec 75 din, za električno razsvetljava pa 25 din. Skupaj torej 100 din. Kar pa od tega poleti ostane, naj bo za zimo, ali pa če še kaj ostane, pridamo k hrani in obleki, kakor je pač ravno potrebno. Marsikatera bo pa takšne prihranke vrgla v »šparoveček« in razveselila svojega moža s pri-

Chlorodont-zobna pasta

mernim darilcem. Mislila sem tudi že na to.

5. Razni izdatki: teh je pa po navadi zelo veliko; človek bi mislil, da je to malenkost, pa ni. Sukanec, šivanke, gumbi, zaponke in še sto in sto drugih malenkosti potrebujemo skoraj vsak dan. Sodi, da potrebuje gospodinja za takšne izdatke na mesec vsaj 50 din.

6. Zdjaj pa k zabavi: vsi ljudje ne stremijo za zabavo, a večina izmed njih je vseeno vesela, če gre lahko po trudpornem delu in dnevu v kino, gledališče, na ples, poleti pa na kopanje ali majhen izlet. Zabava je pa draga, kje torej naj vzamemo denar? Res je, draga je zabava, a verjemite mi, da si tudi dva mlada človeka lahko včasih privoščita kino in kaj podobnega. V nedeljo gresta lahko v kavarno in na ples, samo preveč razvajena ne smeta biti, sicer jima ne bo vse všeč, kajti razvajen človek se ne zadovolji samo s »tu in tam«, temveč hoče imeti »zmerom«. Za zabavo naj si skrbna gospodinja vsak mesec vzame 50 din, pa bo menda čisto zadovoljna s svojo zabavo.

Menda sem upoštevala vse, in če zdaj vse te izdatke seštejemo, vidimo v svoje veselje, da nam ostane vsak mesec še lep znesek 120 din. Za kaj nam pa bodo? Za kaj neki? Ali se nič ne veselite veselo poletja, lepega darila, čednega okrasja za svoje stanovanje? Lepega poletja? Seveda,

HERSAN ČAJ

DELUJE
dobro pri obolenju želodca, jeter in ledvic.
Pomaga pri poapnenju žil in hemoroidih

OLAJŠAVA
bolečine in trpljenje pri revmatizmu in sklepnem protinu

OBLAŽUJE
bolečine pri mesečni žilici

ODSTRANJUJE
nepotrebno mast in pripomore do vitkosti

DOBITE GA V VSEH LEKARNAH

Reg. S. br. 19830/1933



ravno tega. Če hraniš vse leto, si lahko privoščiš s svojim možem nekaj dni počitnice. Važno je kajpak, da imaš prihranjen denar. Misli, ti je pa treba tudi na moža. Morda kadi, si privošči tu in tam kaj za zob ali spije četrtinko vina. Kaj boš še vse naštel za teh bore 1.200 din, boste porekle. To pa še ni vse. Pomislimo še na stanovanje. Če zgoraj omenjenih ostankov ne potrebujete za moža ali pa za počitnice, potem pomislite pa še malo

na svoje stanovanje. Kaj vse vam še manjka: lepe zavese, prički, posode in še vse polno drugih stvari. Vse to lahko naredite, samo voljo morate imeti.

Če bi se meni sreča nasmešnila, mislim da bi tudi s 1.000 din lahko živela, samo mož bi moral biti dober in uvideven, da bi žena imela več veselja za varčevanje.

Mnogo pozdravov čitateljicam »Družinskega tednika« pošilja
Sonja

Naša kuhinja

KAJ BO PA TA TEDEN NA MIZI?

Četrtek: Možganova juha, riž in solata, kompot iz krehljev. — Zvečer: Mrzla pečenka z brusničnim omako.

Petek: Pečena riba z gorčično omako, krompir, marelični emoki. — Zvečer: Solata iz rib, kruh z maslom in oprazni marelični emoki, ki so ostali od popoldne.

Sobota: Lečna juha, pečenice, orehovi rezanci. — Zvečer: Zeljnata gibanica.

kislih kumaric. Ko vzameš golaž z ognja, ga podmeti z dvema v presnem maslu prellačenima sardelama. Pripravljeno jed na debelo posuj s parmskim sirom.

***Solata iz črnega korena: Črni koren očisti in položi v vodo, ki si vanjo stisnila pol limone. Nato ga nareži v 2 cm dolge kose, zmešaj jih v vrelo vodo in do mehkega skuhaj. Odcedi in začini s kisom in oljem, dodaj soli, popra in majhen ščepec sladkorja. Dobro zmešaj. To solato moraš pripraviti dve uri pred serviranjem, lahko jo pa tudi nekoliko pomešaš s krompirjevo solato.

Domači zdravnik

Včasih nas zateče bolezen tako na hitro in tako nepričakovano, da mora kar mama nastopiti v vlogi domačega zdravnika. Seve velja to samo za nedolžne zadeve, kakor so glavobol, nahod, kašelj, bolečine v želodcu, itd. Kadar je pa bolnikova vročina le previsoka in presunljiva, ne kaže drugega kakor poklicati zdravnika.

Ako pa hoče mati hitro in uspešno zdraviti razne prehodne in nedolžne bolezni, mora kajpak tudi vedeti za prava zdravila. In ker marsikatera mlada mati na tem polju še ni čisto vešč, ji prinašamo danes nekaj koristnih in uspešnih zdravilskih nasvetov:

Pri nahodu moramo kajpak imeti pri roki bezgov čaj. Cvetje namoči v

Redna stolica

Leopiltule

Oglas reg. S. Br. 31470 dne 24. XII. 1935.

nekaj kisa, potlej pokuhaj in zlij v srednjevelik lonec. Bolnik naj nagne glavo nad lonec, si pokrije lase z brisačo in vdihava pare bezgovega cvetja. To zdravljenje naj pa bolnik poskuša samo v kuhinji ali topli sobi, sicer se utegne znova prehladiti.

Pri kašlju, posebno ako kašlja jo otroci, zelo hitro in uspešno pomaga čaj iz bezgovega cvetja, ki si mu primestala nekaj kadulje. Tudi bela mrtva kopriva, ki si jo zavrela v nekaj vode in osladkala z medom, hitro pomaga pri prehladu. Eden najboljših pripomočkov za kašelj sta med in presno maslo: zmešaj ju v majhnem lončku in postavi na štedilnik. Ko se stopita, ju še vročo zdaj pa zdaj po žličkah uživaj. Ako je kašelj zelo hud in suh, bo prav gotovo pomagal vroč obkladek iz kaduljinih listov. Te liste zavri, odcedi, še vročo zavij v ogreto flanelasto krpo in jo položi bolniku na prsi. Vodo, ki ti je pri vretju teh listov ostala v loncu, porabi za čaj, ki ga osladkaš z medom in ponudiš bolniku še pred obkladkom. Pri kašlju pomaga tudi še česen, ki si ga skuhal v mleku in osladkala z medom.

Pogosto nas sredi zime preseneti vnetje v vratu. Pripomoček proti tej neprijetnosti je kaj preprost. Vsuj v kavno žličko ščepec sladkorja v prahu in nekaj cimeta, in vse skupaj omoči z 8 do 10 kapljic limonovega soka. To zdravilo pij vsake tri ure.



Otroške vozičke
in igrače, šivalne stroje
kupite po ugodnih cenah pri
S. REBOLJ & DRUG
Ljubljana, Gosposvetska c. 13

Nazadnje se vendar vsakdo vrne k meni!



Toda ni čudno, kajti edino le Nivea vsebuje »Eucerit«, okrepčevalno sredstvo za kožo in razen tega je Nivea po ceni in koristna.

MIGLJAJ USODE

Po nemškem
izvirniku priredila
R. K.

Kratka vsebina 1. nadaljevanja
Mladi bančni uradnik Rihard Brunold, sicer rojen v Rusiji, a nemškega pokolenja, bi moral v treh tednih službeno odpotovati iz Petrograda v Moskvo. Medtem ga obišče njegov prijatelj dr. Eckard, dopisnik nemškega časopisa »Prapor«. Temu predstavi svojo ljubko ženo Olga in dveletno hčerko Liziko in mu nič hudega ne sluteč opisuje svojo zakonsko srečo. Ostroumni Eckard je pa moral nekaj opaziti, kajti pred odhodom opozori prijatelja, naj svoji sreči nikar preveč ne zaupa.

2. nadaljevanje

Brunold se je zasmejal.
»Ali si prazen? Ti, skeptik, da mu ga ni para?«
»Ne, toda spominjam se pregovora, da bogovi radi pahnejo v nesrečo tistega, ki mu vse naklonijo. — Sicer pa, pozno je že. Mudi se mi. Ali bom zunaj našel kakšen voz?«
»Pet minut od tod, pri prvi cerkvi. Ostanite torej pri tem, da pridem jutri zjutraj k tebi še pred službo in potem se dogovoriva, kako in kaj.«

Zavila sta k izhodu in se poslovila. Sonce je že zašlo, toda vse zahodno nebo je žarelo v škrlatnem zlatu; njegovega odseva je bila deležna tudi »svetlobna pravljica«, ki se je v njej skrivalo toliko nedolžne sreče.

Preden je Eckard krenil v mesto, se je še enkrat ozrl nazaj. Ne, njemu to ne bi zadoščalo. Bil je namreč mož stvarnosti, mož, ki je stal z obema nogama v življenju in se je moral boriti in pehati za uspeh. Rihard Brunold je pa sanjač in bo ostal vse svoje življenje. Morebiti si je vendarle izbral bolj-ši del.

»Neizmerno se veselim, da sem vas osebno spoznal, gospod doktor! Slišal sem sicer že mnogo o vas. Vaše ime je dobro znano tudi zunaj nemških mej. Saj »Prapor« povsod beró.«

Gospod Petrovskij je bil tisti, ki je doktorja Eckarda tako vpljudno pozdravil; Petrovskij, tajnik glavnega ravnatelja Arnikova. Gospoda so bili pravkar predstavili drugega drugemu.

»Seveda, povsod — le v Rusiji mogoče ne.« je z isto vpljudnostjo odvrnil Eckard. »Naš časopis navadno ni med tistimi, ki so pri vas priljubljeni.«

»Poznamo ga pa vendarle, čeprav ni toliko razširjen. Sicer smo pa mnogo bolj nepristranski, kakor vi nemara mislite. Duhovitega moža zmerom cenimo, naj pripada kateri koli stranki. Odločili ste se torej, da pridete malo pogledat tudi v Petrograd? Kakšen viis je neki naredil na vas? Ali ste že sklenili kakšno znanje? Vsekako imate priporočila, sicer bi mi bilo v veselje, če bi vam lahko z njimi postregel.«

»Najlepša hvala, gospod Petrovskij.« Na Eckardovem obrazu se je ostro zarisala sarkastična črta. »Prišel sem zgolj kot preprost častnik, ki želi spoznati slavno rusko prestolnico, da bo lahko o njej kaj napisal za svoje čitatelje. Nedolžno kramljanje o palačah, o umetnosti, o gledališču: za to je dovolj, če ima človek odprte oči in napeta ušesa.«

»Seveda, seveda! Zavisi pa vendarle od tega, kako kaj gledate in poslušate. Teden dni ste torej že tukaj? Ali nameravate dalje časa ostati? Imava namreč skupnega prijatelja, Riharda Brunolda. Menda je vaš prijatelj še iz študentskih let; tako sem vsaj slišal. Baje sta v Heidelbergu skupaj študirala in odslej sta si najbrže stalno dopisovala?«

»Nekoliko že,« je menil Eckard; pogovor ga je menda že dolgočasil. Dobila sta se na večerji, ki jo je priredil nemški konzul in kjer se je zbrala skoraj sama petična petrograjska gospoda. Bilo je že po večerji in gostje so bili nepriljubljeno posedli h kavi. Petrovskij je sedel poleg svojega novega znanca; videti je bilo, da ga ni voljan tako hitro spustiti iz rok. Pogovarjala sta se francoski.

»Brunold mi je res pri srcu. Zelo ljubezniv in dober človek je. Sicer je eden izmed naših najmlajših uradnikov, toda zato je zelo nadarjen in v službi vreden kakor izlepa ne kdo. Škoda le, da se tako izogiba družbe. No, da, ko ima pa tako krasno domovanje — moja mati ne more prebraviti idile, ki si jo je mladi par ustvaril tam zunanji v predmestju.«

Doktor je osuplo pogledal štiri-desetletnega moža, čigar mati je vendar morala biti že stara gospa. To vendar ni prava družba za Olga Pavlovno!

»Ali mar vaša mati zahaja k njima?« je vprašal.

»Seveda, že lep čas. In gospa Brunoldova nas tudi večkrat obišče. Tako mlada žena včasih vendar potrebuje materinskega nasveta, a mater je izgubila že pred dvema letoma. Sicer se mi pa čudno zdi, da je gospod Brunold tukaj. Ali se morebiti s konzulom kaj pobleže pozna?«

»Ne vem,« je suho odvrnil Eckard. »Vsekako je tukaj. Sicer je pa nemškega pokolenja.«

Toda po rojstvu Rus. Nemce pri nas kajpada zelo spoštujemo, saj tvorijo velik del naše inteligence in se udejstvujejo v vseh mogočih kupčijskih strokah in v upravnih službi. Čudno je le to, da se nikoli prav ne udomačijo pri nas. Nemec živi lahko dvajset, trideset let v Rusiji, lahko se tu poroči, si ustvari družino — svojega nemštva se ne bo otresel. In celo njihovim otrokom je to v krvi: nikoli ne bodo Rusi iz njih. Tu boste lahko marsikaj zanimivega ugotovili. Sučete se pa najbrže samo v krogu svojih rojakov? Razumljivo! Z našimi častnikarji ste se najbrže že dobili? Ali ste že obiskali naša uredništva?«

»Doselej imam v Petrogradu samo družabna znanja. Toda, oprosite, gospod Petrovskij, pogledati

moram, kje tiči moj prijatelj Brunold. Čisto sem ga izgubil iz oči.«

Tajnik se je priklonil.

»Zelo me je veselilo.«

»Tudi mene. Ali ste z intervjujem zadovoljni?«

»Kako to mislite, gospod doktor?«

»Tako, kakor sem rekel. Pravkar sem doživel čast, da ste me po vseh častnikarskih pravilih intervjuvali. Upam, da vas nisem preveč razočaral.«

S temi besedami je doktor vstal, se vpljudno priklonil in odšel. Petrovskij je gledal s stisnjenimi ustnicami za njim. Tako brez ovinkov ni opravil še nihče z njim.

Rihard Brunold je bil v neki stranski sobi, takrat popolnoma prazni. Ko ga je Eckard našel, je stal pri odprtem oknu, ki je skozenj lil v prerezgrete sobane sveži nočni zrak.

»Čisto sam s svojo skodelico kave?« ga je vprašal. »Takšno vedenje je v tolikšni družni kaznivo. Saj te menda niso za to povabili.«

»Saj sem skoraj čisto tuj tukaj,« se je zagovarjal Rihard. »Konzul me je predstavil nekim gospodom in tako sem moral na večerjo. Toda rečem ti, da se za takšne reči ne čutim poklicanega. Vse te pojedine so v bistvu zelo dolgočasne.«

»Najbrže te že vleče nazaj v tvoje mirno domovanje?« se je porogal doktor. »Mene pa tole vrve-

nje neizmerno zanima. Ali poznaš konzula kaj natančneje?«

»Ne, samo površno, ker se večkrat oglasi v naši banki. Slučajno sem mu imel priložnost izkazati neko pravno uslugo. V zahvalo me je povabil na nocojšnjo večerjo, sicer bi me ne bilo tukaj. Saj vendar ne spadam v kroge težkih petičnikov.«

»Zakaj ne, če te sami povabijo? Toda ti v svoji brezmejni skromnosti nikoli ne boš znal zgrabit in obdržati ugodne priložnosti. Tisto o petičnikih si prav rekel: pri slehernem koraku trčiš ob velefinančnika. Malo prej sem se seznanil z vašim gospodarjem.«

»Z glavnim ravnateljem?«

»Da, z njegovo ekscelenco v lastni osebi. Nekam samozavesten je, drugače pa človek manir in nastopa. Samo da ne morem trpeti ljudi, ki človeku nikoli odkrito ne pogledajo v oči. Te zmerom naspol zastrte oči, zroče od spodaj navzgor in te na videz samo oplazijo, v resnici pa vse vidijo. Vsekako je tale Arnikov osebnost. Dobro ve, kaj hoče, in zna tudi prodrati, to takoj opaziš. Saj res, kaj pa njegov tajnik, gospod Petrovskij — kdo je prav za prav ta človek? Trdi, da je tvoj dober prijatelj, toda ne verjamem, da bi imel ti tako slab okus.«

»Moj prijatelj sicer ni, zato je pa desna roka našega šefa, tako rekoč njegova senca.«

»In silno radoveden! Ali pa vohuni tudi na... višje povelje?«

Brunold je skomignil z rameni.

»Mogoče. Meni se zdi lizun in če se le da, se mu izognem. Zadržanje časa pa neprestano sili vame z ljubeznivostmi, v službi, kakršna

je moja, moram seveda biti obziren.«

»Upam, da samo v uradnem občevanju,« je pripomnil Eckard. »Zato je pa njegova mati videti pri vas toliko bolj domača. Tako stara gospa in tvoja mlada žena — to vendar ne gre!«

»Saj meni tudi ni prav, toda Olgi to ugaja in ker pride tako malo v družbo, ji tega ne morem prepovedati. Sem pa tja tudi ona obišče gospo Petrovskogo, kadar pride v mesto. Oni stanujejo namreč v banki.«

Doktor se je pri zadnjih besedah zdrnil.

»Kdo? Petrovskij?«

»Seveda. V zgornjem desnem krilu. Glavni ravnatelj ne more biti brez svojega tajnika. Vsak čas ga potrebuje in zato ima stanovanje tik njegovega. Ker je samec, živi s svojo materjo.«

»Hm. Meni je, kakor sem rekel, zelo nesimpatičen. — Morebiti ima prste vmes tudi pri tvojem potovanju v Moskvo, ki si mi o njem pravil?«

»Petrovskij? Ne! Ta nima v svojem podrejenem položaju nobene besede. Takšne stvari odredi naš šef osebno. Sploh sem pa zelo vesel, da bom moral šele v treh tednih odpotovati. Tako bova vsaj lahko veliko skupaj. Mnogo dalje menda tudi ti ne boš ostal tu.«

»Najbrže ne.«

Eckard je bil očitno raztresen. Zdelo se je, da nekaj premišljuje. Potlej je pa hitro in brez prehoda vprašal: »Povej mi, Rihard, ali si svojo ženo že predstavil svojem šefu? Ali pa morebiti to v Petrogradu ni navada?«

Osupel zaradi čudnega vprašanja je Rihard prijatelja debelo pogledal.

»Česa se ne domišliš! To ni vendar nikjer v navadi, in zdaj naj bi bilo kar na lepem pri nas. Naši visoki in najvišji uradniki so previsoki, da bi družine svojih podrejenih sploh na znanje vzeli. Glavnega ravnatelja pa Olga seveda pozna. Kakor mi je pravila, se je nekoč srečala z njim pri Petrovskem doma.«

Doktor je stisnil ustnice in molčal. Po nekaj sekundah je spet povzel:

»Da se vrneva nazaj na tvoje potovanje: Moskve najbrže še ne poznaš? Menda je zelo zanimiva. Ali misliš dolgo ostati zdoma?«

»Dva do tri mesece bo že trajalo,« je dejal Brunold z naspol pridruženim vzdihom. »Dolga ločitev od žene in otroka mi bo silno težka. Toda služba je služba, in razen tega pomeni to zame počastitev. Zares ne vem, kako pridem jaz, kot najmlajši med svojimi tovariši, do takšne časti. Toda stvar je zelo važna in če jo bom srečno izpeljal za našo banko, bo to zame velik korak pri napredovanju.«

Zdelo se je, kakor da ima Eckard odgovor na jezik, toda rajši ga je požrl. Na misel mu je prišel tisti prvi obisk v prijateljevi hiši, ko je ta s tako nedolžnim, nič hudega ne slutečim zaupanjem hvalil svojo srečo. Ali se bliža že kaj grozečega? Ali mora zares zanetiti prvo iskrico suma v tej odkriti zaupljivi duši, ali mora res vsejati prvo zrno nezaupanje v dotlej tako srečnem zakonu?

Evgen Eckard je molčal, toda sklenil je sam pri sebi, široko odpreti oči. Saj bo tako in tako ostal še nekaj tednov, dotlej si bo pa že na jasnem, ali je potrebno Riharda posvariti ali ne.

»Pojdi, nazaj v družbo morava!« je dejal, ga prijel pod roko in ga potegnil s seboj.

Drugi dan se prijatelja nista nič videla, kajti doktor je že na vse zgodaj odšel na sprehod po mestu. Bil je neutrudljivo zmerom na nogah: zdaj na cesti, zdaj na galirijah ali v cerkvah, povsod pridno izrabljaje svoja priporočila. Trdil je, ne čisto po krivem, da je že v prvem tednu Petrograd bolj spoznal kakor njegov samotarski prijatelj, čeprav se je tu rodil.

Za drugi dan sta se domenila za izlet, kakor hitro bo Brunold prost. Toda mladi mož, drugače posebej ljena točnost, danes ni prišel in tudi odgovori ni poslal. Eckard je čakal tako dolgo, dokler je mogel, potlej se je pa ježno samo odpeljal ven na enega izmed otokov, kjer je hotel z nekaj znanci preživeti večer. Ko drugo jutro še zmerom ni dobil nikakršnega sporočila, ga je pa le začelo skrbeti. Stopil je v banko. Uradne ure so se menda že pričele in Rihard mora biti tam.

Toda ni ga bilo. Eden izmed njegovih tovarišev mu je sporočil, da si je gospod Brunold zaradi nenadne boleznj izgovoril nekaj dni bolezenskega dopusta. Doktor je z gospodom še govoril, ko se je prikazal tajnik glavnega ravnatelja. Ko je zagledal došleca, se je zdrnil, potem je pa pristopil k njemu. »Hotel sem pogledati, kaj je z Brunoldom,« je dejal Eckard. »Včeraj namreč ni prišel, ko sva se



Državna razredna loterija

Žrebanje V. glavnega in zadnjega razreda tekočega 35. razreda srečk se bo vršilo po loterijskem načrtu v času od 15. februarja do zaključno 11. marca t. l. in to:

V Beogradu: 15., 16., 17., 18., 19., 21., 22., 23., 24. in 25. februarja in

v Ljubljani: 1., 2., 3., 4., 5., 7., 8., 9., 10. in 11. marca tega leta.

V tem žrebanju bodo 11. marca t. l. izžrebane štiri premije in to:

od din 400.000.—, 1.000.000.—,
500.000.—, 2.000.000.—.

Poleg teh premij bo izžrebano veliko število dobitkov

od din 200.000.—, 50.000.—, 25.000.—, 10.000.—,
100.000.—, 40.000.—, 20.000.—,
80.000.—, 35.000.—, 15.000.—,
60.000.—, 30.000.—, 12.000.—.

in drugih manjših. — Skupen znesek dobitkov v tem žrebanju znaša

din 56,927.000.—

ki se bodo izplačali brez vsakršnega odbitka.

V najsrečnejšem primeru z možnim združenjem premije in dobitka lahko zadenete na tem žrebanju na eno srečko

din 3,200.000.—

Za izplačilo dobitkov jamči država kraljevine Jugoslavije.

Osebam, ki se že udeležujejo v igri 35. kola, je treba samo, da svoje srečke IV. razreda zamenjajo s srečkami 5. razreda nadalje do 10. februarja t. l.

Oni pa, ki nimajo srečk, a bi se želeli udeležiti na igri v V. glavnem razredu, jih morejo nabaviti pri pooblaščenih prodajalcih in njihovih preprodajalcih, ki so skoro v vsakem večjem kraju, a za doplačilno ceno in to:

za eno celo srečko . . . din 1000.—,
za eno polovico srečke din 500.—,
za eno četrtinko srečke din 250.—.

Pobližja pojasnila z loterijskim načrtom in splošnimi pravili se dobe na zahtevo brezplačno pri vseh pooblaščenih prodajalcih srečk.

Radio-postaja v Beogradu bo objavljala poleg dnevnih vesti vsak dan tudi rezultate žrebanja za dobitke od din 5.000.— navzgor.

Z nakupom srečk državne razredne loterije vsak posameznik poleg osebnih koristi, ki jih more doseči, pomore obenem narodnemu gospodarstvu, obrti, industriji in vojnim invalidom, ker se čisti dobiček od prodaje srečk sorazmerno razdeli v prej omenjene svrhe.

Srečke Drž. razredne loterije ima z raznovrstnimi številkami na razpolago
JUGOSLAVENSKA BANKA
PODRUŽNICA V LJUBLJANI
Gajeva ul. 3 poleg Nebotičnika

domenila in pravkar sem slišal, da je bolan. Predvčerajšnjim na pojedini pri konzulu je bil še čisto zdrav in dobre volje.

»O!« je obžalovalje menil Petrovskij, »morebiti se je prehladil. V našem podnebnju jo človek kmalu izkupi, a tudi hitro ozdravi. Upajmo, da ni nič resnega. Šele tale trenutek sem zvedel, da ga ni v službi. Prosim, da mi oprostite, oddati imam namreč zelo nujno sefovo naročilo.«

S temi besedami je stopil k šefu oddelka in mu je tako vneto in važno govoril, da je doktorja komaj bežno pozdravil, ko se je ta poslovil.

»Tu nekaj ni v redu!« je polglasno mrmral mladi mož, odhajaje iz banke. »Zakaj se je tako zdržnil, ko me je zagledal? No, bom že še zvedel.«

Zunaj na trgu je najel voz in se odpeljal v predmestje. Ko je pozvonil pri vrtnih vratih, mu je odprl stari Rus, ki je bil hkratu vrtnar, hišnik in hlapec, zraven se je bil pa pri svoji nemški gospodi tudi nemščine naučil.

Seveda, gospod Brunold je doma. Bolan? Ne, to ne. V svoji sobi je in gospod doktor naj izvoli kar vstopiti.

Rihard je sedel za svojo pisalno mizo in je naslanjajo glavo v roko. Ko je prijatelj vstopil, je počasi vstal.

»Ti si! Oprosti, da sem te včeraj pustil na cedilu. Drugače namreč ni šlo. Danes bi tako ali tako prišel k tebi.«

»Na to nisem maral čakati,« je odvrnil Eckard. »Kaj naj to pomeni? Brez odgovora mi izgineš in v banki izvem, da si si vzel za nekaj dni dopust. Kaj se je za božjo voljo neki zgodilo? kajti da se je nekaj zgodilo, to ti z obraza berem. Ali ti je otrok zbolel ali žena?«

»Ne, oba sta zdrava. Sedi, Evgen, pred teboj nimam nobenih skrivnosti. Vse boš slišal.«

Doktor je sedel, toda njegov pogled je z nemirno zvedavostjo običal na obrazu mladega moža, ki je bil videti čisto spremenjen. Mehki sanjavi mir na njem je izginil in v drugače tako jasnih odkritih črtah je ležala neka čudna mračna otrplost. Skušal je govoriti, a ni našel besed. Nazadnje je udarilo iz njega:

»Včeraj sem odkril nekaj, kar me je spravilo čisto ob pamet. Ta lopov, ta Arnikov, zalezuje mojo ženo.«

»Torej je le res!« je kričnil Eckard. »Nikar me tako začudeno ne glej, saj ničesar ne vem, prav ničesar, toda nisem in nisem se mogel otresti zlovesne slutnje, ko sem slišal, da se Petrovskij s tolikšno prizadevnostjo briga zate, ko si mi pravil o svojem potovanju v Moskvo. Prej ali slej bi te bil na to opozoril.«

»Opozorila nič več ne potrebujem, kajti sam vidim vse še prejasno,« je trpko vzdihnil Rihard. »Petrovskemu nisem nikoli preveč zaupal, toda on sam skoraj ne pride v poštev. On je bil samo vdano, suženjsko podložno orodje svojega gospodarja, ki je skuhal vso to podlo spletko. In jaz naj bi šel proč, tako daleč in tako dolgo, kolikor se le da, samo da bi bila moja žena sama in brez varstva izročena na milost in nemilost svojemu zapeljivcu. In jaz norec sem se še veselil dozdevne počastitve in sem nanj gradil svojo kariero. No, hvala Bogu, mreža je zdaj pretrgana.«

»Tak zini vendar že, kako si stvar izsledil? Kdo ti jo je izdal?«

Rihard si je potegnil z roko po čelu. Očitno se je hotel premagovati, da bi bil miren, toda ubiti, polglasni ton, ki je v njem začel pripovedovati, se je kmalu stopnjeval v pridušeno hripavost zadrževanega gneva.

»Včeraj popoldne sem se iz banke baš nameril k tebi, Olga je bila pa namenjena h gospe Petrovskoga. Pozabil sem ji bil reči, naj me drevi nikar ne čaka, ker bi prišel pozno, morebiti šele po polnoči. Sicer se ni mogla bitti pri Petrovskem, toda lahko bi ji sporočili. Zato sem stopil gor v tajnikovo stanovanje.«

Odprla mi je sama gospa Petrovskoga, toda bila je v tako čudni zadregi, da, kar prepadena, in ni prav vedela, ali bi me sploh spustila v stanovanje ali ne. Očitno sem prišel ob nepravem času, zato sem hitro sporočil svojo prošnjo in se hotel posloviti. Zdajci sem pa iz sosednje sobe zaslišal pridušen glas in pri priti sem vedel, da je to glas glavnega ravnatelja. In ko sem začudeno prisluhnul, sem zaslišal še drugi glas, plašen in proseč, glas svoje žene: »Ekselencija, prosim vas, tega ne morem in ne smem slišati. Pustite me!«

Kaj sem tisti trenutek mislil in čutil, ne vem več. Odrinil sem starko v stran in odprl vrata. Olga se je bila zatekla k oknu. Stopil je za njo in je pravkar položil roko okoli nje, ko je zagledal mene.

Doktor je molče poslušal, ne da bi mu bil skočil v besedo. Tudi zdaj je samo vprašal:

»In potem?«

»Potem je sledil hud prizor. Olga je zbežala v moje naročje, tu je bila na varnem. Če bi bil Arnikov molčal, bi me morebiti ne bilo zmoglo; toda ko sem mu zabrusil v obraz besedo »lopov«, je planil pokonci, kakor bi ga bila kača pičila. Oholo mi je pokazal vrata tajnikovega stanovanja, češ da sem neupravičeno prestopil njegov prag. Neupravičeno! Takrat se pa nisem mogel več obvladati. Vse sem mu vrgel v obraz, kar mislim o njem in njegovih pomagačih in o podli spletki, ki naj bi postal njena žrtev. Vem, da nisem prav ravnal. Če bi me Olga z obema rokama ne objela okoli vratu in bi me tako trdno ne držala, mislim, da bi ga pobil na tla kakor psa.«

»Samo tega je še manjkalo! Poznam te, Rihard. Za tvojo dozdnevno mirno in sanjavo naravo se skriva nevarna vročernost. Ako jo kdo prebudi in razdraži, potem ne poznaš mej.«

»Ali ni bila mar pravica na moji strani?« je vzklikel Rihard. »Ali ne bi smel braniti svoje in ženinine časti?«

»Seveda si imel prav, a kljub temu se boš moral pokoriti. Moral bi bil prijeti ženo za roko in mu z nemim zaničevanjem obrniti hrbet. Toda zdaj je že, kar je; po toči ne kaže več zvoniti. Zdaj pa glavno vprašanje: kaj pravi Olga Pavlovna?«

»Olga? Vsa iz sebe je kajpak in si bridko očita, da je nehotе vsega ona kriva. Komaj sem jo nekoliko potolažil.«

»Rajši bi jo bil vprašal, kolikokrat je tamkaj srečala gospoda glavnega ravnatelja,« je rekel Eckard z ostrim poudarkom. »Če

je bilo to pot prvič, se ji ne bi bil upal toliko približati. Ali se ji ni nič čudno zdelo, da je Arnikov, drugače vendar nedostopna visokost, tako domač s svojim tajnikom? Takšnega človeka kvečjemu k sebi pokliče, ne pa da se bo sam k njemu ponižal. In ženske pri štiri in dvajsetih letih tudi ne more biti več sama naivnost, posebno če je že nekaj let poročena. Zakaj ti ni nikoli pravila o teh ponovnih srečanjih? Zakaj je sploh še hodila k Petrovskemu? To bi jo moral vprašati!«

»Evgen, nikar ne sumi moje žene!« je razdraženo vzkliknil Brunold. »V svoji neskrbnosti ni niti slutila, kam vse to meri. Mislija je, da mi zna škodovati, če bi mojega predstojnika kratko in malo zavrnila. Saj sem vendar na lastna ušesa slišal, kako se ga je otepala. Zbežala je k meni kakor preganjana golobica. Niti besedice več, ako hočeš ostati moj prijatelj.«

Doktor je zmignil z rameni in se te točke ni več dotaknil.

»In kaj zdaj?« je vprašal nato. »V svojem šefu si si nakopal smrtno sovražnika, zato bodi kar pripravljen na posledice. Samo bančni uradnik si, ne državni. To te bo stalo tvojo službo.«

»S tem tudi računam,« je mračno odvrnil Rihard. »Še preden si ti prišel, sem mislil na to. Pretvezo za odslovitve bodo že našli. Sicer jo pa že imajo, kajti v Moskvo seveda ne pojdem. Žene zdaj ne pustim same. Razen malega posestva tukaj nimam nobenega premoženja in odslovitve iz banke bo pri ljudeh zbudila na prebitek nezaupanja. Pravega vzroka jim vendar ne morem povedati.«

Eckard je vstal in je kakor zatopljen v misli šel nekajkrat po sobi gor in dol. Iznemada se je pa ustavil.

»Pa pridi k nam, Rihard! Saj si vendar z vsem svojim bistvom naš! Pokolenje in vzgoja, izobrazba in jezik, vse na tebi je nemško. Da si slučajno rojen v Petrogradu, vendar nič ne pomeni. Prehiti jih in jim sam odpovej, potem pa poberi svoje reči, vzemi ženo in otroka in obrni Rusiji hrbet.«

»V Nemčijo naj bi šel?« je osupnil Brunold. »Kaj naj pa tam počnem?«

»Delal boš, delal s peresom. Zakaj ne? Tvojih sličic vendar še ni so pozabili. »Prapor« ti je odprt, vrhu tega bi te še jaz priporočil. Hišico vendar lahko prodaš; toliko boš že zanjo dobil, da boš spočetka lahko brez skrbi živel. Bodočnost ti je odprta, ti pravim; menda me zadosti poznaš in veš, da se nimam navade ljudem laskati.«

Ničrt za prihodnost je bil tako jasen in določen, da se je mladi mož nehotе zamislil vanj.

»Ali zares misliš, da bi na tej poti lahko uspel?« je hlastno vprašal. »A vendar... z ženo in otrokom se vendar ne morem spustiti v negotovost. In Olga tako visi na svoji domovini, Rusinja je z dušo in telesom. Bojim se, da se nikoli ne bi privadila nemškim razmeram in da se tamkaj nikoli ne bi mogla zvižeti.«

»Tvoja žena se bo privadila in zvižela tam, kjer bo njen mož, oče njenega otroka živel in delal,« je odgovoril Eckard. »Odloči se! Preselitev v Berlin je tehten vzrok, ako tukaj odpoveš. Tu ti ni treba vpraševati za svet šele svoje tovariše. Kaj si bil vendar tu v tej suhoparni, zgolj kupčijski službi? Ti, s svojo veliko pesniško nadarjenostjo, Pegaz v jarmu! To žrtev si storil za svojo družinsko srečo — nu, ta sreča je zdaj na kocki! Ako rešiš sebe, boš rešil s tem tudi svojo bodočnost.«

Rihard je vstal, globoko zasopel in ponudil prijatelju roko.

»Hvala ti, Evgen. Premislil se bom in zato potrebujem nekaj časa. Kar zahtevaš, je prelom z vsem mojim dosedanjim življenjem, je odtrganje od domače grude, kjer sem živel že kot otrok. Vsi moji otroški in mladeniški spomini so zasidrani v tem malem sončnem domu. Da v banki ne morem več opravljati svoje službe, to vidim sam; zopetno srečanje z glavnim ravnateljem je za naju oba sploh nemogoče. A vendar, če bi se v Petrogradu našlo kaj drugega...«

»Potem še zmerom nisi varen pred njegovim maščevanjem; dovolj je mogočen in vpliven, da ti ga bo dal okusiti pri slehernem koraku.«

»Maščevanje? Premislil se bo načenjati stvar, kjer je igral tako sramotno in tako ponižujočo vlogo. Tega je konec.«

»Bojim se, da ni. Samo enkrat sem ga videl in pravim ti, ta človek ne odpusti nobene žalitve in ponižanja, ta nikoli ne bo pozabil, da si mu rekel lopov. In ali sploh veš, ali se je svojim nakanam že odpovedal? No, že spet si poskočil kakor norec. Kaj hočeš, včasih je nesreča, če ima človek lepo ženo. In tvoja je najbrže kar malce prevročekrvna za mirno tiho srečo, ki si vanjo uklenil sebe in njo. To življenje v Petrogradu pomeni zanj nevarnost. Kolikor vem, je tu vse dovoljeno, samo da ne sega v politiko. Pridi k nam, Rihard! Počlej bom blagoslovljal tvojo naključje, ki te je zadržalo iz tvoje otroške zaupljivosti. Saj si bil potreben takšnega svarila.«

Brunold bi bil drugače pri taki omembi skočil pokonci, a globoka resnost prijateljevih besed je ukrotila njegovo razdraženost.

»Moj zvesti Eckard!« je vzkliknil ganjeno. »Že na univerzi sem ti tako rekel. Zmerom si bil zvest svarilec in svetovalec.«

»Žal delim s preroki in svetovalci tudi njihovo usodo — nihče mi ne verjame. Tudi moj svak Brankov mi je tako rekel, ko sem ga slišal, naj se rajši malo več briga za svoje lastne zadeve ko za svojo stranko, poslušal me pa vendarle nikoli ni. In ti — no, to se bo še pokazalo! Da se za nasvet, ki sem ti ga dal, človek ne more odločiti kar na vrat na nos, razumem. Dam ti časa, da se premisliš, a nikar predolgo ne oklevaj. Za danes zdravstvuj!«

Odšel je, ne da bi povprašal po mladi gospodinj, in ona se tudi ni prav nič prikazala. Mala podeželska hišica je ležala kakor pri prvem obisku v svojem zelenju in cvetju kakor tiho sončno gnezdece neskajljene sreče. A vendar se ga je roka usode že dotaknila in ga zaznamovala za prihodnje dni.

Prihodnja dva tedna se ni zgodilo nič posebnega. Brunold je svojemu predstojniku pisмено in v uradnem tonu sporočil, da se mora potovanju v Moskvo odpovedati, češ da je zaradi družinskih razmer njegova prisotnost v Petrogradu neobhodno potrebna. Takšen upor najmlajšega uradnika nasproti vrhovnemu vodstvu banke bi znal biti usodepoln, vendar je pa zdaj potekel brez posledic. Na njegovo mesto so takoj določili enega izmed starejših tovarišev, ki naj bi v nekaj dneh odpotoval. Rihard sam je kajpak ostal pri svojem dotedanjem delu. Glavnega ravnatelja od takrat še ni bil videl. Sicer je pa le-ta le v izrednih primerih občeval z mlajšimi uradniki; takrat jih je dal k sebi poklicati. To se to pot kajpak ni zgodilo. Kazalo je, kakor da bi hotel gospod Arnikov zadevo, kjer je igral tako sramotno vlogo, prepustiti pozabljenju.

Evgen Eckard je medtem ponovno prigrvarjal svojemu prijatelju, naj se vendar odloči, kakor sta ondan sklenila, a zaman. Seveda je le predobro poznal vsemogočni vpliv, ki je bil po sredi: Olga Pavlovna ni hotela zapustiti svoje domovine, ni marala v Nemčijo, v tujo okolico in v tuje razmere. Mogoče se je bala tudi negotove prihodnosti, ko bi se moral njen mož brez stalnih dohodkov zanašati samo na svoje pero. Iz siromaštva jo je bil dvignil v udobstvo in neskrbno življenje, in vse preveč se je bila zvižela v te razmere, da bi se jim mogla tako na lepem odreči. Sama ni sicer nikoli ugovarjala, toda doktor je vedel, kje izvirajo izgovori in pomisleki, ki jih je slišal iz Rihardovih ust. Odločnemu možu se je to kajpak zdelo neodpustljiva slabost. Ni mogel razumeti te slepe ljubezni, ki rajši vse tvega, samo da bi ljubljeno ženo prihranila boleš. Čas Eckardovega odhoda se je bližal in še zmerom ni bilo nič odločeno.

Nekega jutra, Eckard se je bil baš oblekel in je hotel iti v hotelsko obednico zajtrkovat, mu prineso brzojavko. Bila je iz Petrograda samega, iz nekega njego-



...dokler ji ni stric obrisal solz s svojim robcem — opranim z Radionom!

Tudi Vi, ki niste več novinka v gospodinjstvu, mislite morda, da je Vaše perilo belo. Primerjajte ga pa enkrat s perilom, opranim z Radionom.

Razložek je očiten ter Vas bo prepričal: z navadnimi sredstvi oprano perilo izgleda sivkasto v primeri s perilom, opranim z Radionom. Nič čudnega: navadna pralna sredstva samo površno odpravijo nesnago, medtem ko kisikovi mehurički skupaj s peno dobrega Schichtovega mila,

ki ga vsebuje Radion, prodirajo skozi tkanino in jo operejo tako, da postane »Radion-bela«. Uporabite pri pranju perila Radion, pa ne boste nikoli več uporabljali kakršnegakoli drugega pralnega sredstva!

Schichtov

RADION
pere sam



vega predmetja in je bila zelo kratka:

»Nesreča! Prosim, pridite! Nikogar nimam, obupujem! Olga Pavlovna!«
Pet minut pozneje je Evgen Eckard ze sedel v vozu in dirjal ven. Med voznjo si je zaman razbijal glavo, da bi našel razplet tega skrivnostnega sporočila. Nesreča? Samo Rihard more biti njena žrtev, drugače bi bil brzojavko sam poslal. In vendar je bil se predvčerajšnjim zdrav ko riba v vodi. Njegova žena pravi, da nima nikogar: kaj ni mar on pri njej? Le kaj se je moglo zgoditi?

Voz se je ustavil pred predmestno vilo in na zvonjenje pri vrtnih vratih je prišel Boris odpirat. Bil je ves zmeden in nesreča se je zrcalila tudi na njegovem obrazu.

»Kje je gospod?« je hlastno vprašal Eckard. »Kaj se je zgodilo? Ali je gospa Pavlovna doma?«
»Tedad so se staremu možu vdrle solze po razoranah licih.

»Da, doma je — a naš gospod... njega ni in se najbrže nikoli več ne vrne.«

»Njega ni? Kam je pa odšel? In zakaj? Tak govorite vendar!«

»Ko pa sami ne vemo! Danes ponoči so ga odpeljali tajni detektivi!«

Doktor je obstal, kakor da bi bila strela vanj udarila. Obsel ga je zlovesni občutek, da se je njegovemu prijatelju pripetilo nekaj groznega. Na tak udarec ni bil pripravljen. Meni nič tebi nič je odinil Borisa v stran in odhitel v hišo. Tu ga je sprejela mlada žena, že pripravljena na njegov prihod. Mrtvaško blede je bila in lica so ji bila kar otekla od joka. Tako zmedena je bila, da je trajalo lep čas, preden se je zbrala in povedala, kaj se je zgodilo.

Preteklo noč je pozvonilo in ko zaspani Boris ni takoj odprl, je še enkrat glasneje in nepotrpežljivo pozvonilo. Koj nato je Boris potrkal na vrata spalnice. Dejal je, da želi nekdo takoj in brez odloga govoriti z gospodom Brunoldom. Baje gre za nujno in velevažno stvar.

Rihard se je prestrašil, vendar je vstal brez zle slutnje in se je hitro oblekel. Ko je stopil v sprejemnico, so ga takoj obkolili detektivi in so mu sporočili, da je aretiran. Dali so mu komaj toliko časa, da se je poslovil od žene in otroka. Sleherno upiranje bi bilo zaman, kajti uradniki tajne policije ne poznajo sale. Odpeljali so ga in ga porinili v voz, ki je čakal zunaj, vsa zmedena žena je pa ostala sama s svojim otrokom.

»Nikoli, nikoli več ga ne bom videla!« je tožila. »Izgubljen je, le predobro vem. Čutim to. O moj Bog!«

»Le počasi!« jo je tolažil doktor, čeprav je bil tudi sam strahovito razburjen. »Kaj so rekli, zakaj so ga aretirali? Kaj vam je Rihard dejal, ko se je poslavljaj od vas? Saj vendar ni ničesar zakrivil.«

»Ne, ne! Toda takšne skrivne nočne aretacije imajo vselej samo en vzrok: Najbrže jim je postal politično sumljiv.«

»Ali ga je pa kdo politično osumil!«

»Mogoče. Pri nas utegnejo že neoprezne besede ali pa zveze, ki se komu zde nevarne, postati človeku usodne. In Rihard je bil nasproti ljudem vse preveč odkrit in zaupljiv...«

Mladi ženi je glas zamrl in znova jo je posilil jok.

»Le zakaj je njegov oče sprejel rusko državljanstvo,« je trpko pripomnil Eckard. »Če bi on in njegov sin ostala nemška državljanja, bi se lahko zatekli pod okrilje našega poslanstva in zahtevali preiskavo in dokaze. Tako pa nič ne moremo. A kljub temu: poskusiti velja! Takoj pojdem k nemškemu konzulu, ki se z njim že poznam. Moresbiti mi bo znal svetovati, kaj lahko ukrenemo. Olga Pavlovna, druga ne veste ničesar kakor to, kar ste mi povedali? Zares prav nič drugega?«

Nekaj malone grozečega je bilo v njegovem vprašanju, toda Olga ga očitno ni razumela.

MALI OGLASI

OTROŠKI VOZIČEK globok, eleganten, dobro ohranjen prodam. Naslov pove uprava »Družinskega tednika«.

SPREJEM POSTREŽNICO za dopolne za Moste. Posredna na upravo »Družinskega tednika« pod: »Mala družina«.

POROČIL BI SE: Rentnik-ekonom 63 let, mes. prihod 10.000. — Sreški zdravnik 40 l. — Zrakoplovni narednik 32 let. — Orožniški narednik 33 let. — Inženjer 45 let. — Podpolkovnik-rentnik mesečni prihod 10.000. — Poročnik 29 let. — Mornariški narednik 30 let. — Bančni upravitelj 52 let. — Velika izbira državnih uradnikov. Posredbe proti 10 dinarjev v znam. kah. FIDES — Zagreb, Tkalciceva 4

Trta,

vse ameriške korenike, velenja Prvi jugoslavenski loznjaci — Daruvar. Zahtevajte cenike.



35.-

7503-53
Ženske copate, lahke in tople v črni, plavi in sivi barvi. Cena samo Din 35.-

KUPITE ŠE DANES TOPLO OBUTEV!

OBVARUJTE SE OD PREHLAJENJA IN BLATA!



59.-

35.-

7052-57-97
Visoke otroške copate, izdelane iz volnenega filca z usnjanim podplatom in filcastim vmesnim podplatom, grejejo noge do nadvleženja.

2451-43682
Topli otroški čevlji, izdelani iz finega usnja: toplo podloženi in obšiti s fino kožuvinno



35.-

78155-651
Ženske galoše s polvisoko peto, s pojačeno konico in robom, obvarujejo vašo obutev pred vlago in hišo pred blatom v vlažnih zimskih dneh.

49.-

99.-

15.-

39.-

59.-

28632-635
Snežke za otroke, toplo podložene, varujejo vaše otroke vlage in prehlada. Od številke 31-35. Din 59.-

4055-64709
V teh čevljih vam bodo noge kot v peči, izdelani so iz toplega sukna in obšiti s krznom.

98157-660
Močne moške galoše s specialno pojačenimi podplati. Obvarujejo vaše čevlje pred vlago in hišo pred blatom.

98992-693
Otroški gumijasti škornji, podloženi s toplo flanelo in pojačenimi konicami. Zelo prikladni za šolske mladine v mokrem in blatu.

Rata

TOPLE ZIMSKE NOČAVICE:
Ženske 12"
Din 15"
Wellington moške 15"
otroške 6"-9"

ŽENSKÉ DOLGE NOČAVICE:
Tatjana čista volna Din 29"
Platirane, zunaj svila, znotraj volna Din 35"-

Tople in trajne nogavice iz najboljšega mako flora.

Radio Ljubljana

ČETRTEK, 10. FEBRUARJA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Koncert Radijskega orkestra ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Magistrov trio ■ 18.40: Slovenščina za Slovence ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: 10 minut zabave ■ 20.00: Pevski zbor »Cankar« ■ 20.45: Prenos opere »Mann« iz Trsta ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ Konec ob 24. uri.

PETEK, 11. FEBRUARJA

11.00: Šolska ura ■ 12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Plošče ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Ženska ura ■ 18.20: Plošče ■ 18.40: Francoščina ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Izseljeniške zanimivosti ■ 20.00: Cimermanov kvartet ■ 21.00: Samospevi ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.30: Angliške plošče ■ Konec ob 23. uri.

SOBOTA, 12. FEBRUARJA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Plošče ■ 14.00: Napovedi ■ 17.00: Radijski orkester ■ 17.40: Vpliv svetovne vojne na razvoj letalstva ■ 18.00: Sramel kvartet ■ 18.40: Racionalno gozdno gospodarstvo ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Pregled sporeda ■ 20.00: O zunanji politiki ■ 20.30: »Ta-

kisto bo Pavliha pisal: 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.20: Radijski orkester ■ Konec ob 23. uri.

NEDELJA, 13. FEBRUARJA

8.00: Plošče ■ 8.15: Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve ■ 8.45: Verski govor ■ 9.00: Napovedi, poročila ■ 9.15: Plošče ■ 10.00: Dvospevi Dvorka in Prochazke ■ 11.00: Otroška ura ■ 11.30: Koncert Gregorčevih skladb ■ 13.00: Napovedi, obvestila ■ 13.20: Plošče po željah ■ 16.00: Terezt Stritarjevih ■ 17.00: Kmetijska ura ■ 17.20: Plošče ■ 17.30: Lumpacij Vagabund ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Plošče ■ 20.10: Prenos z Dunaja ■ 21.30: Reproduciran koncert plesne glasbe ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Radijski orkester ■ Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK, 14. FEBRUARJA

12.00: Operetni venčki ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Operni zbori ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Zdravstvena ura ■ 18.20: Plošče ■ 18.40: Literarna ura ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Radijski orkester ■ 21.00: Plošče ■ 21.10: Koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Prenos glasbe iz »Emone« ■ Konec ob 23. uri.

TOREK, 15. FEBRUARJA

11.00: Šolska ura ■ 12.00: Wurliške

orgle ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Narodne pesmi ■ 14.00: Poročila ■ 18.00: Kmečki trio ■ 18.40: Krščanstvo in nacionalizem ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zabavni zvočni tednik ■ 20.00: Plesna glasba ■ 21.00: Plošče ■ 21.10: Klavirski koncert ruske glasbe ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Lahka glasba ■ Konec ob 23. uri.

Obiščite
sejem

ta mesec naš vsakoletni priljubljeni

ko damo na naše že itak nizke, v izlozbah označene cene še

10% popusta!

Ant. Krisper

LJUBLJANA — Mestni trg 26. Stritarjeva ulica 1-3

Vsled ogromne zaloge „Hubertus“ plaščev, zimskih suknj, oblok, perila i. t. d. **Odprodajamo vsa oblačila s 15 do 20% popustom.**
Presker
Ljubljana, Sv. Petra c. 14